

DZIENNIK BYDGOSKI

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.
Do „Dziennika” dołącza się co tydzień „SPORT POMORSKI”.
Redakcja otwarta od godziny 8-12 przed południem i od 5-6 po południu.
Redaktor naczelny przyjmuje od godziny 11-12 przed południem.
Rekopisów niezamówionych nie zwraca się.
Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 30.
Filje: w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 2 - w Toruniu, ul. Mostowa 17
w Grudziądzu, ul. Grobłowa 5.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agencjach 2.75 zł. miesięcznie, 8.25 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.11 zł. miesięcznie, 9.33 zł. kwartalnie.
Pod opaską: w Polsce 5.00 zł., do Gdańska 4.00 guld., do Niemiec 4.00 mk., do Francji i Ameryki 7.50 zł. miesięcznie.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci niemają prawa do odszkodowania.

Telefony: Redakcja 326, Naczelny redaktor 316, Administracja 315, Buchalterja 1374. — Filje: Bydgoszcz 1299, Toruń 800, Grudziądz 294.

Numer 299.

BYDGOSZCZ, piątek dnia 30 grudnia 1927 r.

Rok XXI.

Kupiectwo wobec wyborów.

Wśród głosów, które na tle rozwijającego się ruchu przedwyborczego mniej lub więcej żywo i namiętnie się odzywają, powagą swej treści, tonem swego ujęcia i troską o dobro Państwa wysuwa się rezolucja, którą na swym zjeździe powzięła oficjalna reprezentacja zorganizowanego kupiectwa polskiego, jego Rada Naczelna — urzędowa Rada Naczelna Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego. Brzmi ona następująco:

„W obliczu zbliżających się wyborów do ciał ustawodawczych mogących odegrać doniosłą rolę w życiu Polski, Naczelna Rada Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego stwierdza co następuje:

Nieprzerwanie przez Naczelną Radę broniona teza, iż obecnie naczelnym zadaniem społeczeństwa musi być wywyższenie państwa na drogę pełnego rozwoju gospodarczego — winna być także w obliczu nowych wyborów zasadniczą przesłanką wszelkich poczynań, związanych z akcją wyborczą.

Oceniając dotychczasowe posunięcia polityki gospodarczej Rządu jako niewątpliwie dla państwa korzystne, Naczelna Rada wyraża przekonanie, iż pełnię rozwoju społecznego i gospodarczego, Państwo może osiągnąć jedynie przez usunięcie przeżywanego kryzysu parlamentarnego drogą odpowiedniej zmiany Konstytucji. Zmiana ta iść winna w kierunku rozszerzenia uprawnień Głowy Państwa, ustawowego wzmocnienia władzy Rządu, zrównania praw senatu z prawami sejmu i zapewnienia w Senacie przeważającego, bezpośredniego udziału grup zawodowych.

Rada Naczelna uważa, że sprawa zmiany Konstytucji we wskazanym kierunku winna być głównym, prawie że jedynym zadaniem przyszłego sejmu. Dążenia te, warunkujące zapewnienie należytej równowagi władz w Państwie, i dające trwałą podstawę dla przebudowy ustroju, stać się muszą przy nadchodzących wyborach podstawą zjednoczenia jak najszerzych warstw narodu”.

Tak brzmi rezolucja, a echo, które wywołała w prasie, jest nader charakterystyczne.

I tak endecka „Gazeta Warszawska Poranna” jak i jej poznański sojusznik „Kurjer Poznański” podpisują ją w całej pełni. Chadecki „Nowy Kurjer” ilustruje ją jako idącą po linii programu chadeckiego, a poznański „Przegląd Poranny”, organ t. zw. Młodej Polski, i warszawska „Epoka”, zbliżone do rządu, witają ją jako enuncjację filorządową.

A nam się wydaje, że wszystkie te odgłosy ulegają sugestji przedwyborczej i na rezolucję powyższą patrzą z podwórką interesu i partyjnego i wyborczego, gdy rezolucja trzyma się zdaleka od polityki, a sprawę wyborów traktuje z punktu poglądów gospodarczych, ujętych w ramach państwowych.

I w tem wydaje nam się zawierać jej cechy znamienne. Troska o państwo jest jej — powiedzielibyśmy — motywem przewodnim. A że — co u kupiectwa jest naturalnym — gospodarce podłożu rozwoju państwa jest główną podstawą, rozumiemy dobrze, że kupiectwo wzgl. jego naczelną repre-

Porozumienie Chadeckiej z Piastem.

Warszawa, 29. 12. (Tel. wł.) W dniu wczorajszym doszło do zupełnego porozumienia pomiędzy Chrześc. Demokracją a Piastem, celem utworzenia wspólnego bloku wyborczego. Inne ugrupowania polityczne będą miały możliwość przyłączyć się do tego wielkiego bloku politycznego w myśl

wskazań listu pasterskiego księży biskupów.

Poza blokiem pozostaje Związek Ludowo-Narodowy (endecja).

Do bloku tego przystąpić będą mogły oczywiście tylko te ugrupowania, które stoją na gruncie narodowym i katolickim.

N. P. R. prawica na Pomorzu pójdzie do wyborów oddzielnie.

Grudziądz (AW). Odbił się tu zjazd wojewódzki prezesów kół NPR. okręgu pomorskiego oraz Zjednoczenia Zawodowego Polskiego. Na porządku dziennym była sprawa taktyki przedwyborczej. Po walce dwóch kierunków, jednego reprezentującego

zwolenników bloku wszystkich stronnictw polskich od ZLN. do NPR. i drugiego, reprezentującego zwolenników samodzielnej akcji wyborczej, zwyciężył ten drugikierunek. NPR. ma wystawić we wszystkich okręgach pomorskich własną listę.

Odezwa Stronnictwa Katolicko-Ludowego przeciw odgrzewanej koncepcji ósemki.

Blok katolicki winien być życzliwy dla rządu.

Warszawa, 29. 12. (Tel. wł.). Polskie Stronnictwo Katolicko-Ludowe rozesłało odczwę w związku z listem biskupów nawołującym do tworzenia katolickiego bloku wyborczego. W odezwie, podpisanej przez ks. Czumę, jest zaznaczone, że Stronnictwo Katolicko-Ludowe przystąpiłoby do takiego bloku, o ile inne stronnictwa polityczne, wchodzące do tego bloku zobowiązałyby się wyraźnie iż w całej swojej następnej działalności będą broniły zasad katolickich we

wszystkich okazjach. Odezwa stwierdza, że blok nie może być odgrzaną koncepcją 8-ki z roku 1922. Byłoby to sprzeczne z duchem listu biskupów i brzemiennie w niebezpieczeństwa dla spraw katolickich w Polsce. Dlatego też względy czysto praktyczne przemawiają za ustosunkowaniem się ewentualnego bloku do rządu w sposób rzeczowy, wyraźnie życzliwy. Przystępujący do tego bloku winni stwierdzić swój rzeczowo-życzliwy stosunek do rządu.

Kradzież świętokradcza w kościele św. Jana w Warszawie.

1000 złotych nagrody za wykrycie sprawców.

Warszawa (AW). Dziś w nocy dokonano świętokradztwa w katedrze św. Jana. Świętokradzcy utworzywszy jedne z dźwii wejściowych przy ul. Świętojańskiej okradli kaplicę Serca Jezusowego, rabując umieszczone nad ołtarzem vota. Nadto świętokradzcy rozbili gablotę, mieszczącą relikwie św. Cyriaka, Justyna, Margeryty, Wincentego i innych. Jak wynika ze śladów, świętokradzcy obrabować zamierzali również kaplicę Matki Boskiej, starodawny zamek jednak oparli się złodziejom. Świętokradztwo wykrył zakrystjan, który zrana, jak zwykle, przyszedł do ka-

tedry. Wartość i ilość zrabowanych votów nie jest narazie ustalona. będzie to można stwierdzić dopiero po powrocie nieobecnego proboszcza ks. Niemira. Narazie wiadomo jedynie, iż część kosztowniejszych votów ks. Niemira przed dwoma miesiącami polecił przenieść do skarbcza w związku z otrzymaniem od nieznanego osoby ostrzeżeniem o planowanym zamachu świętokradczym.

Warszawa (telefonem). „Ekspress Poranny” wyznaczył 1.000 złotych nagrody za wykrycie sprawców zuchwałego czynu.

zentacja nie mogła inaczej jak pozytywnie stwierdzić, że „dotychczasowe posunięcia polityki gospodarczej rządu są niewątpliwie — jak czytamy — „dla państwa korzystne”.

Stwierdzenie to jest wielkim obywatelskim czynem ze strony kupiectwa. Wyrażając bowiem uznanie rządowi, tem samem daje mu kredyt moralny na przyszłość, wskazując „iż pełnię rozwoju społecznego i gospodarczego Państwo osiągnąć może jedynie przez

usunięcie przeżywanego kryzysu parlamentarnego”.

Jak w całej rezolucji, tak w tem szczególnie ustępie, nie znajdujemy ani słowa skargi. A byłaby ona uzasadnioną. Przecież nie kto inny jak kupiectwo ugina się najbardziej pod ciężarem ustaw podatkowych, z których patentowy, a przede wszystkim obrotowy wręcz zabójczo przygniata kupiectwo, przedrażając jego kalkulację, pod czem i cierpią szerokie masy konsumentów.

Ale — jak już zaznaczyliśmy — ani słowa skargi. Rada Naczelna stanęła na podstawie ogólnopństwowych interesów i, na nie wskazując, wola o ich uzdrowienie, będąc przekonana, że przez uzdrowienie naszego ustroju parlamentarnego w odpowiednim ustosunkowaniu sejmu do rządu i sejmu w sobie samym to jest ustosunkowaniu się izby poselskiej i senatu ostatecznie wytoni się uzdrowienie polskiego życia gospodarczego, któremu podwaliny zdrowia dała obecnie przeprowadzona reforma i stabilizacja walutowa.

Silny rząd, to znaczy wzmocnienie jego władzy wykonawczej wraz z rozszerzeniem praw Prezydenta Rzeczypospolitej z jednej strony a z drugiej ukroczenie nieszczęsnego t. zw. sejmowładztwa drogą zrównania praw senatu z prawami izby posłów, przyczem w senacie miałyby mieć głos przeważające grupy zawodowe — oto hasła naczelną, które wysuwa Rada Naczelna Kupiectwa, podając jako platformę „zjednoczenie” — jak kończy się rezolucja — „jakkajszerszych warstw narodu”.

Hasło to podziwiać można w całej pełni. I też z tej przyczyny, zdala od polityki partyjnej będącej, można z poznańskim „Nowym Kurjerem” się zgodzić, że rezolucja Naczelnej Rady Kupiectwa Polskiego odpowiada intencjom programu i postulatów Chrześcijańskiej Demokracji, wypowiadającej się za silnym rządem, za ukroczeniem sejmowładztwa przez ustosunkowanie odpowiedniego senatu i sejmu.

Nowaczyński przychodzi do zdrowia.

Warszawa, 29. 12. (AW). Stan zdrowia Adolfa Nowaczyńskiego poprawił się w tym stopniu, iż chory prawdopodobnie dziś przewieziony zostanie z kliniki Omega do domu. Nowaczyński otrzymuje w dalszym ciągu obszerną korespondencję zawierającą potępienia napadu i wyrazy współczucia.

Warszawa, 29. 12. (AW.) Wczoraj po południu p. Nowaczyński był ponownie przesłuchiwany przez prokuratora Siewierskiego. Jednocześnie śledztwo kierowane przez Fahrenholza, przeprowadziło badanie 120 szoferów taksówek.

Łódź, 28. 12. (AW.) W związku z napadem na Adolfa Nowaczyńskiego, redakcja dziennika „Rozwój” wyznaczyła nagrodę 1000 zł. za ujęcie sprawców.

Warszawa, 28. 12. (tel. wł.) Za artykuły, omawiające napad na Nowaczyńskiego skonfiskowaną została „Rzeczpospolita” oraz „Głos Lubelski”.

Kard. Hlonda członkiem honorowym „Akademii Pontificia Tiberina”.

Warszawa, 29. 12. (Tel. wł.) „Akademia Pontificia Tiberina”, której zadaniem jest popieranie kultury rzymskiej i praca nad rozwojem nauki literatury i historii Rzymu, mianowała swym członkiem honorowym kard. Hlonda, Prymasa Polski.

Posel Skrzyński u papieża.

Rzym, 28. 12. (Pat.) W dniu dzisiejszym papież przyjął ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej przy Watykanie p. Skrzyńskiego, który złożył Ojcu św. życzenia noworoczne.

Co się dzieje na Litwie Kowieńskiej?

Kowno, 28. 12. (Pat.) Litewska ag. teleg. upoważniona została do zaprzeczenia doniesieniom prasy porannej o tem, jakoby między Litwą a Polską została nawiązana przez stręgę demarkacyjną swobodna komunikacja. W komunikacie tym powiedziane jest, że stosunki pomiędzy temi państwami nie mogą się zmienić, dopóki nie dojdą one do porozumienia w kwestjach spornych. Pozatem komunikat litewskiej agencji telegraficznej dementuje wiadomość o osiągnięciu jakoby pomiędzy Litwą a Polską porozumienia co do wymiany przestępców kryminalnych. Rokowania w tej sprawie podobno jeszcze się nie zaczęły.

Kowno, 28. 12. (Pat.) Litewski sąd wojenny postanowił zaliczyć byłego posła sejmowego socjal-demokratę Papiauskasa do osób, oskarżonych o przestępstwa polityczne. Papiauskas, jak wiadomo, znajduje się obecnie w Wilnie. Cały jego majątek uległ konfiskacji.

Nagły zgon kurjera litewskiego.

Wiedeń, 28. 12. PAT. Dzienniki tułskie donoszą, że w pociągu pospiesznym, jadącym z Wiednia do Triestu zmarł nagle kurjer dyplomatyczny rządu kowieńskiego, były profesor uniwersytetu dr. Starkous. Na żądanie poselstwa litewskiego w Berlinie władze austriackie przeprowadziły obdukcję zwłok, która stwierdziła, że dr. Starkous zmarł na udar serca, powstałego na tle zwężenia arterji.

Raid „dobrej woli“.

Meksyk, Pat. Pułkownik Lindbergh odleciał w kierunku stolicy Guatamali. Lot ten ma być pierwszym etapem wielkiego raidu po krajach Ameryki środkowej, nazwanego raidem „dobrej woli“.

Na marginesie.

Znalazł, czego szukał. — Płać, choć nie wiesz za co. — Każdy głodny jest komunistą.

Jakiś spragniony hymenu obywatel ogłaszał przed miesiącem w „Dzienniku Bydgoskim“, że poszukuje dożgonnej towarzyski życia. Dziwny ten idealista nie wymagał od swej przyszłej majątku ani specjalnych powabów, tylko kładł za warunek, aby była inteligentną i muzykalną. Prosił nareszcie, aby kandydatki powyższemu warunkom odpowiadające nadsyłały oferty pod szyfrą „Brunet“.

Jakoż ofert zwaliło się jak grad. Lecz między niemi co trzecia lub czwarta oferta adresowana była „broned“, „brunnet“ a nawet i „broned“. Kwestja inteligencji byłaby tem samem załatwioną. O muzykalności tych pań nie naturalnie bliższego powiedzieć nie umiemy. Ale pewnie niejedna umie się obchodzić z gramofonem...

*

Jeden z naszych współpracowników otrzymał ze sądu mandat karny na 25 złotych. Dziennikarzowi to nie nowina, Bóg łaskaw, jeśli u niego kończy się na grzywnie, a nie na kryminale.

Alé współpracownik nasz posiadał pewną wszystkim ludziom, a specjalnie dziennikarzom właściwą słabość: był na wszystko bardzo ciekawy. Zwrócił się zatem do sądu z zapytaniem, zaco ma te 25 złotych zapłacić. Pytanie to było o tyle więcej usprawiedliwione, że nie poczuwał się do żadnej winy. A nawet miał to subiektywne uczucie, że wobec wszystkich kodeksów karnych i dekretów prasowych zajmuje zawsze bardzo lojalne stanowisko.

Ciekawość jego jednak nie została zaspokojoną. Sąd nie wiedział, zaco od niego te 25 złotych ściąga. Był tylko mandat karny. Zaco, dlaczego — nikt w sądzie nie miał pojęcia.

Donoszą nam z Borysławia:

Był tu głośny ks. Oraczewski z odczytem. Tuż przed odczytem zgłosił się do niego urzędnik policyjny, ostrzegając go, że sąle wypełniłi sami komuniści. A ks. Oraczewski na to:

— Tacy oni komuniści, jak ja albo pan. Tym ludziom trzeba dać jeść!

I faktycznie odczyt odbył się w niezamąconym spokoju. A jaka sąd nauka? Że komunizm u nas nie jest doktryną, nie jest kierunkiem politycznym, tylko formą, służącą do wyrażenia niezadowolonia. Każda inna doktryna, przyrzekająca chleb głodnym, mogłaby liczyć u nas na równe powodzenie.

Państwo jednolite czy związek państw?

Berlin, 28. 12. PAT. Długoletni przedstawiciel rządu pruskiego w radzie państwowej dr. Nobis ogłasza w „Deutsche Wirtschafts Zig.“ artykuł, oświetlający stanowisko rządu pruskiego w sprawie projektowanej reformy ustroju Rzeszy Niemieckiej. Autor artykułu podkreśla, że Prusy od samego powstania republiki były zwolennikiem unitaryzmu (ujednolicenia państwa). Prusy — oświadczył dr. Nobis — zdecydowane są wyrzec się odrębności państwowej i wejść w skład jednolitego państwa niemieckiego pod warunkiem, że i inne kraje związkowe uczynią to samo.

Okrucieństwa w Chinach.

Hong-Kong, 28. 12. (Pat.) Księża, którzy zostali uwolnieni z więzień, opowiadają, że widzieli z okien cel więziennych, jak odbywały się egzekucje dokonywane przez komunistów w okręgu Hol-Luk-Tung, gdzie istnieje komplet organizacji sowieckiej. Księża wyrażają opinie, że w ciągu ostatnich dwóch miesięcy tracono dziennie co najmniej po 150 osób. Głowy straconych zatknięte zostały na murze, okalającym siedzibę komunistów. Członkowie organizacji komunistycznej składają się przeważnie z młodych chłopców i dziewcząt od lat 15—18.

Odbudowa Francji.

Olbrzymie dzieło odbudowy zniszczonych przez wojnę obszarów francuskich zbliża się ku końcowi. Według statystyki, którą ogłasza dyrekcja generalna dla tych terenów, szkoda wyrządzona przez wojnę wynosiła 85,7 miliardów franków. Do 11. X. bm. zapłacono 72,6 miliardów odszkodowania, pozostaje więc do uregulowania jeszcze 13 miliardów franków.

Ludność departamentu Sekwany, która w czasie zawarcia rozejmu liczyła 2,1 milionów głów, obecnie podniosła się do 4,6 milj., osiągając blisko stan z roku 1914. Z 17606 budynków publicznych, odbudowano 13236, 9332 fabryk z personelem ponad 10 robotników 8291, z 7000 szkół 6969.

Pod niejednym względem odbudowa przekroczyła stan przedwojenny. I tak w obszarze zniszczonym, gdzie liczone 3652 urzędów pocztowych, obecnie jest 5333. Długość sieci telefonicznej, dawniej 2387 km., obecnie wynosi 4143 km.

Odbudowano szos i dróg w długości 55922 km., linii kolejowych 5222 km., i kanałów 1535 km. Dawniejszy teren walki (3,3 milj. ha.) jest niemal zupełnie oczyszczony. Do napełnienia rowów strzeleckich zużyto 313 milj. m³ ziemi. 375 milj. m³ było pokrytych drutem kolczastym, z czego usunięto dotychczas 352 milj. m³. Z 1,9 milj. ha ziemi uprawnej wzięto pod pług znów 1,8 milj. ha. Ilość bydła przywrócono do stanu przedwojennego.

Na lądzie i na morzu.

Niebywale śnieżyce i mrozy w Anglii. Rzeki wylewają.

London, (AW). Nie notowane od szeregu lat opady i zawieje śnieżne wyrządziły znaczne szkody. Szereg pociągów wykołowało się, połączenia telegraficzne i telefoniczne zostały zerwane. Warstwa śniegu w miastach sięga 25 centymetrów. Zanotowano kilkanaście wypadków zamarznięcia osób.

Jakkolwiek, dzięki użyciu wyjątkowych środków i zmobilizowaniu szeregu tysięcy drużyn ratowniczych, zdołano już uprzątnąć zwaliny śnieżne na głównych liniach kolejowych i drogowych, komunikacja w całej Anglii wciąż podlega opóźnieniu i ograniczeniu. Szereg połączeń kolejowych jest jeszcze nieczynnych, na głównych liniach pociągi przychodzą z parogdzinnymi opóźnieniami. Wiele szos jest jeszcze dotąd pokrytych tak wysoką warstwą śniegu, że o uruchomieniu jakiegokolwiek lokomocji nie ma mowy. Na drodze z Londynu do Sevenaks leży śnieg wysoki na 16 stóp. Równocześnie nawiedziła Anglię fala pożarów. Starożytna siedziba Wellingtona Standom Lordship spłonęła doszczętnie, żadna z okolicznych straży pożarnych nie mogła się dostać na miejsce pożaru.

London, (AW). Wylewy powstałe z powodu gwałtownych opadów śnieżnych poczyniły w całej Anglii wielkie spustoszenia i szkody. W Canterbury ulice stoja pod wodą. 300 osób znajduje się bez dachu nad głową. Liczne miejscowości odcięte są od świata, dowóz żywności jest również odcięty. Niektóre miasta pozostają bez światła i środków żywności. Zasypane śnieżne dosięgają 8 metrów. Zegluga na kanale i rzekach została wstrzymana. Dziś, zostały zasypane śniegiem dwa pociągi. Komunikacja kolejowa odbywa się bardzo nieregularnie. Na drodze leżą setki samochodów, które z powodu wielkich zasp śnieżnych zostały przez pasażerów opuszczone i zostały zasypane przez śnieg.

Straszne burze morskie.

Bruksela (AW). Gwałtowna burza, która szalała w ostatnich dniach na Morzu Północnym wyrządziła znaczne szkody szczególnie wśród rybaków. Los 9 statków rybackich, które znajdowały się na pełnym morzu, nie jest dotychczas znany.

Rzym, (AW). W okolicy Neapolu szalała dziś gwałtowna burza morska. Spiętrzone fale zniszczyły zupełnie na przestrzeni 300 metrów bulwary Via Caracciolo i wdarły się na ulice miejskie zalewając wszystkie niżej położone mieszkania. Również w Pozzuoli gwałtowna burza wyrządziła znaczne szkody.

Straszne tornado w Hiszpanji.

Madryt. Z prowincji Burgos donoszą, iż przeszedł tam gwałtowny tornado niszcząc szereg wsi. Miasto Burgos zalane zostało wodą. Zupełnie zniszczone są lasy w okolicach Burgos. Komunikacja kolejowa przerwana. W czasie tornado zginęło i przepało bez wicści 80 ludzi.

Śnieg nawet w Japonji.

Tokio, (AW). W zachodnich prowincjach Japonji rozpoczęły się gwałtowne burze śnieżne. Linie kolejowe w jednej czwartej zostały unieruchomione. Tak wielkich opadów śnieżnych nie notowano w Japonji od trzydziestu lat.

Uchwalenie budżetu francuskiego.

Zwycięstwo Poincarego.

Po dyskusjach, które trwały aż 47 dni, parlament uchwalił w sam dzień Eożego Narodzenia o godz. 6 rano (pracowity parlament!) francuski budżet państwowy na r. 1928. Projekt budżetu wynosił 42 500 milj. fr. w wydatkach z nadwyżką dochodów 632 milj. Posłom udało się tę nadwyżkę zmniejszyć do 55 milj. Reszty budżetu obronił skutecznie Poincare, który był obecny na wszystkich obradach budżetowych parlamentu i który — jak wiadomo — dalsze sprawowanie rządów po sobie uzależnił od uchwalenia budżetu.

Omawiając uchwalenie budżetu państwowego na rok 1928 prasa francuska

podkreśla, iż uchwalenie budżetu przed świętami wydarzyło się po raz pierwszy w dziejach powojennych Francji. Ogólnie podkreśla się zasługę premiera Poincarego, który mimo zbliżającego się okresu przedwyborczego zdołał ochronić budżet francuski od demagogicznych wniosków. Fakt, iż premier w czasie debaty budżetowej nie wspominał ani jednym słowem o stabilizacji franka, komentowany jest jako dowód, iż Poincare zamierza w czasie kampanji wyborczej wystąpić z hasłem przeprowadzenia stabilizacji przez rząd jednolitości narodowej już po przeprowadzeniu wyborów do parlamentu.

Kronika telegraficzna.

Warszawa, 29. 12. (AW). Dzisiejszy „Kurjer Poranny“ podaje pogłoskę, iż od nowego roku zniesiona ma być dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej instytucja sądów doraźnych.

Warszawa, 29. 12. (AW). W dniu dzisiejszym ks. kardynał Kakowski przyjmie na specjalnej audjencji przedstawicieli rabinatu warszawskiego, którzy złożą wyrazy ubolewania z powodu sprofanowania ołtarza w kościele Św. Ducha przez żyda Dymanta, co miało jak wiadomo miejsce w poniedziałek 26. bm.

Warszawa, 28. 12. (AW). Organ Kościoła Narodowego w Polsce „Głos Ziemowida“ wzywa w ostatnim numerze zwolenników Kościoła Narodowego do wypowiedzenia się przy wyborach za rządem obecnym.

Warszawa, 29. 12. (AW). Jeden z przywódców parlamentarnych PPS, dr. A. Prager, który zaznaczył się swoim zdecydowaniem opozycyjnym wystąpieniem wobec rządu, zwolniony został ze służby państwowej. Zwolnienie to pozostaje w związku z odmową objęcia stanowiska służbowego w Pińsku, gdzie A. Prager przeniesiony został po rozwiązaniu dotychczasowych Izb Ustawodawczych.

Warszawa, 29. 12. (AW). Pogłoski przytoczone przez berlińską „Vossische Zeitung“, że dotychczasowy poseł polski w Rydze Łukasiewicz, który wyjechał na dłuższy urlop, nie powróci już na swoje stanowisko, nie zostały z żadnej strony zaprzeczone. Powrót posła Łukasiewicza do Rygi nie nastąpi, natomiast p. Łukasiewicz otrzymał ma inną dyplomatyczną placówkę.

Defraudacja

w związku „Helmuttreuerów“.

Berlin, 28. 12. (Pat.) Kasjer związku Niemców zagranicznych w Berlinie zniknął bez śladu, zdefraudowawszy 30 000 marek. Minister spraw zagranicznych Stresemann i były gubernator kolonii niemieckiej w Afryce Schnee, którzy piastują wysokie urzędy honorowe związku, osobiście prowadzą dochodzenia.

Pożar ratusza w Rüdeshelm.

Berlin, 28. 12. (Pat.) W mieście Rüdeshelm wybuchł dziś z niewiadomych przyczyn pożar na ratuszu. Ratusz spłonął niemal doszczętnie, w tem większość przechowanych tam aktów miejskich.

Rząd czeski wobec Słowaków.

Bratysława, 28. 12. (Pat.) Cenzura skonfiskowała 10 000 egzemplarzy kalendarza „Słowak“ z powodu zamieszczenia w nim artykułu antyrządowego ks. Hlinki.

Polityka Finlandji.

Helsingfors, 28. 12. (Pat.) Minister spraw zagranicznych Prokope udzielił wywiadu przedstawicielom prasy. Minister zapewnił, że nie należy oczekiwać żadnych zmian w polityce zagranicznej Finlandji, która uprawiać chce politykę samodzielną, wolną od wszelkich obcych wpływów, z uwzględnieniem pokojowych i przyjaznych stosunków, w szczególności z państwami, mającymi z nią wspólne interesy, jak np. z państwami z nią sąsiadującymi.

Prasa polska na terenie międzynarodowym.

(Wywiad dla „Dziennika Bydg.” z p. St. Jarkowskim, profesorem Wyższej Szkoły Dziennikarskiej, komisarzem rządowym na wystawę powszechną w 1928 r.)

W ciągu lata nadchodzącego roku odbędzie się wielka międzynarodowa wystawa prasy w Kolonii. Będzie to jeden z najwspanialszych pokazów dorobku kulturalnego szeregu narodów, wśród których znajduje się i Polska. Ze względu na wielkie zainteresowanie, jakie budzą prace przygotowawcze Komitetu Polskiego, zwracamy się do p. S. Jarkowskiego, członka Komitetu Organiz. pokazu polskiego. P. S. Jarkowski udziela nam następujących informacji:

— Komitet Organizacyjny pokazu polskiego powołany przez Min. Spr. Zagr. składa się z pp. Tchorzewskiego, Dębickiego, Jarkowskiego, Mortkowicza i delegata MSZ. Balińskiego oraz szeregu dokończonych osób ze świata literackiego, dziennikarskiego i artystycznego. Zadania Komitetu są ogromne, szczególnie ze względu na charakter wystawy, która ma na celu wykazanie potężnego znaczenia prasy, w jej najrozmaitszych przejawach i wynikach oraz rolę, jaką gra prasa w życiu poszczególnych narodów. Wystawa ta — to powszechna rewja kultury światowej w odzwierciedleniu prasy. Dlatego też program jej jest znacznie szerszy, niż programy nieomal wszystkich dotychczas urządzanych wystaw prasy, a temsamem i program pokazu polskiego na tej wystawie winien być potraktowany szerzej i głębiej niż np. na wystawie w Pradze Czeskiej (w roku 1922).

— Jakże są plany Komitetu Organiz. do urządzenia działu polskiego?

— Pokaz polski na wystawie nie może ograniczyć się do wystawienia w sposób sklepowy kilkuset egzemplarzy wydawnictw prasowych starszych i nowszych, — powinien obrazować całokształt rozwoju i stanu obecnego prasy w Polsce oraz prasy polskiej poza jej granicami, jako jedno z najważniejszych czynników naszego życia publicznego, uwzględ-

niając najprzeróżniejsze przejawy wytwórczości prasowej oraz jej środki pomocnicze. Nadto winna być zobrażowana organizacja prasy w Polsce i w. in. rzeczy. Wobec tego w programie pokazu polskiego uwzględnić należy te najważniejsze osobne działy: informacje o Polsce i jej prasie; pokaz wydawnictw, organizacje i instytucje prasowe; reklama; organizacje i instytucje zawodowe i naukowo-prasowe; piapiernictwo; kolportaż; czytelnice prasowe; ustosunkowanie się prasy do sztuki i grafiki, foto- i kinematografii, radja i zagadnień życia. Pomijam tu szczegółowe omawianie każdego działu, zaznaczę tylko, że całość zamknięta w tych ramach przy odpowiednim zastosowaniu środków artystycznych i propagandowych może wypaść dość okazale, o ile poczynione już przygotowania Komisji Organizacyjnej czynnie poprze sama prasa i zbliżone do niej instytucje oraz czynniki rządowe, które muszą zdać sobie sprawę, że udział Polski w Wystawie Kolonij to bardzo ważne wystąpienie reprezentacyjne na forum międzynarodowym.

— Jak się przedstawiają podstawy materialne Komit. Organizacyjnego?

— Koszta, związane z urządzeniem całego pokazu, są dość znaczne. Wymaga tego troska o poczesne miejsce Polski na Wystawie. Obliczenia najskromniejsze, opracowane b. szczegółowo, wykazują sumę potrzebną 350 tysięcy złotych. Pomimo, że wydawnictwa niektóre (niestety nieliczne) wyraziły chęć uczestniczenia w pokazie w charakterze wystawców z własnymi stoiskami — opłaty, jakie wpłyną z tej strony nie są w stanie pokryć wszystkich kosztów działu polskiego. Ze strony czynników rządowych nie brak dobrych chęci, lecz trudniej o uzyskanie stamtąd funduszy. Komitet czyni stałe zabiegi, które dotychczas stoją pod znakiem zapytania. Suma, jaką przekazały dotychczas czynniki rządowe, nie przekraczają nawet 20% preliminarza. Potrzeba jeszcze 50—60% sumy kosztorysowej, by Komitet mógł zająć się ostatecznym przygotowaniem pokazu.

Czasu na te przygotowania pozostało niewiele, zaledwie 5 miesięcy, a nawet mniej, bo na jakie dwa miesiące przed otwarciem (12 maja) należy pracować nad uporządkowaniem i ostatnimi szczegółami działu polskiego. Powinny więc przyjść nam z pomocą najszerze warstwy, wydawnictwa, instytucje prasowe, rząd. Sprawa nie może pójść w odwłokę, jeśli Polska chce wystąpić należycie na Wystawie Kolonij.

E.

Delikatnej cery swego dziecka

nie chce Pani chyba zaniedbać? Możemy Pani sumiennie polecić Krem Nivea, który dzięki zawartemu w nim eucerytowi działa leczniczo i kojąco. Dla troskliwego pielęgnowania delikatnego ciała dziecka niema nic lepszego nad

Krem Nivea.

Z DNIA.

Adieu monsieur Waldemaras!

Aby powiedzieć mocno i wyraźnie Nie jest potrzebny wielu słów ogoniec, Czasem dwa słowa sprawią także łaźnię: „Adieu Waldemaras” — i na tem jest [koniec.

Ale jest taki, który czytać umie Między wierszami. bo ma tęgą głowę, A ten dwa słowa Marszałka zrozumie Lepiej, niż długą Zaleskiego mowę.

Cóż Waldemaras? Nie wiem, czy [zrozumiał, Bo traci głowę ten, co zemstą dysze, Lecz się pokłonił nisko, tak jak umiał, Ale co myślał, tego nie napisze.

Z wierszyka morał, powiem sercem [szczerem, Bo dziś już koniec z Litwinami bitwie: Można być w Litwie Kowienińskiej

[prem:rem, Lecz nie Pilsudskim, włodarzem na [Litwie.

Henryk Zbierchowski.

Szczecin i Królewiec ciążą ku Polsce.

Przyznają to Niemcy.

Gdańsk, (AW) Cała prasa gdańska przytacza artykuł pisma „The English Review” w sprawie gdańskiej najwidoczniej inspirowany ze strony niemieckiej. Artykuł ten dowodzi, że korytarz gdański, podział Śląska, oraz traktat w Trianon jest zarodkiem wojny europejskiej, należy jednak przypuszczać, że Niemcy, jakkolwiek w bliskiej przyszłości dojdą do wielkiej potęgi, nie użyją środków zbrojnych do rozstrzygnięcia tej sprawy. **Przywrócenie Gdańka Rzeczy Niemieckiej(?)** wpłynęłoby niewątpliwie dodatnio na stosunki handlowe między Polską a Gdańskiem, gdyż wyłączyłoby momenty drażniące i spowodowałoby, że Gdańsk w swej polityce, nie odnosiłby się z taką wrogością(?) do Polski, jak to czyni obecnie. Niemcy mogłyby Polsce udzielić koncesyj handlowych, ułatwień w ruchu towarowym do portów **szczęcińskiego i królewieckiego**, oraz niewątpliwie pozwoliłyby Polsce na wolny dostęp do portu w Gdyni.

W artykule powyższym mamy cenne wyznaczenie, że Polsce potrzebny jest oprócz Gdańska, Szczecin i Królewiec. Wedle traktatu wersalskiego Niemcy miały wydzielić Czechosłowacji wolną strefę w Hamburgu i Szczecinie. 9 lat upłynęło, a Niemcom ani się śni spełnić nakaz. To też żaden praktyczny polityk nie wpadnie na lep czezej gadaniny o zmianie stosunków na Pomorzu i w Gdańsku. Przeciwnie, należałoby wyzwoić Szczecin i Królewiec z niewoli Berlina drogą porozumienia. (b)

Kto zapomniał

odnowić przedpłatę na „Dziennik Bydgoski”, może to uczynić jeszcze **dziś** w każdym urzędzie pocztowym.

Antoni Marczyński.

19)

Królowa Othe.

POWIEŚĆ FANTASTYCZNA.

III część trylogii p. t.: „WYSPA NIEZNANA”.

(Ciąg dalszy).

— Zaraz idę — wyrzucił chrapliwym głosem i pędem rzucił się w stronę posłania Przyklaki. Zaczął gorączkowo szukać, gładzić palcami długie włosy futra, zaglądał pod spód, nic. Niema nigdzie. Pochyliwszy się bardziej, uczuł, że go coś mocno ugniata w okolicy brzucha. Z trudem wcisnął dłoń pod przednią blachę pancerza i zakrzyknął na głos z radości. Tam tkwił klucz, wciśnięty pomiędzy rzemień a wewnętrzną stronę łuskowatej blachy. Szybko powrócił do pierwszej sali, odemknął drzwi w kracie żelaznej i stanął na baczność przed dziesiątnikiem.

— Jestem gotów — rzekł rażno, przykładając płasko dłoń do helmu nad skronią, jak to było przyjęte od czasu wielkiej reformy wojskowej, przeprowadzonej przez Hansa-Olbrzyma.

Dziesiątnik spojrział nań przelotnie. — Tak w jednym sandale chcesz stanąć przed najmiłościwszą królową? — warknął z gryzącą ironją.

Młodzian stanął w pasach. Spozierał bezradnie na swoją bosą stopę, naprzemian na srogiego podoficera i znów na nogę.

— Nie wiem jak się to stało — bąknął.

— Widocznie dobrze czuwałeś, skoro ci ciżmę skradziono.

— Oh, gdybyście mi raczyli swoich użyć na chwilę!

— Moich? He, he, he. Srebrne sprzączki dziesiątnika podobałyby ci się, młokosie. Wierzę. No, w drogę, marsz! Zdejmuj drugi sandał i dalej na bosaka...

Rad nie rad, posłuchać musiał. Z wzrokiem w ziemię wbitym, z uszami czerwonymi przedelfował wzdłuż wyciągniętego szeregu kolegów, którzy mieli służbę w wartowni na piętrze i parsknęli głośnym śmiechem na widok towarzysza, który w pełnym rynsztunku, a bosy, siedł przed oblicze królowej.

Othe siedziała na tronie, kiedy wszedł do sali. Dziesiątnik odprowadził go do progu, a potem zniknął, zamykając drzwi cicho za sobą.

— Blżej, bliżej, młody mój obrońco — zabrzmiał srebrzysty głosik monarchini. — Jeszcze bliżej. Tu stań, u stóp tronu.

Spełnił rozkaz, truchlejąc z obawy, że łaskawy wzrok władczyni, który błędził po jego twarzy, spłynie niżej i odkryje straszliwe braki w „umundurowaniu”.

— Jakżeś noc spędził? Czy zaszło co ważnego, o czem mi donieść powinienes?

Hamilkar zawałił się czy ma powiedzieć prawdę, czy z przezorności raczej ją przemilczeć.

— Podobno miałeś odwiedzić na der przyjemne.

Podniósł głowę śmiało. „Wie o wszystkim” pomyślał, „więc lepiej się nie zapierać”.

— Tak jest, najmiłościwsza królowo — odparł — i chciałem właśnie ostrzedz was, najmiłościwsza królowo, że owa dama, której twarzy nie znam niestety, wie o tajemnym przejściu do dalszych komnat. To bardzo niedobrze. Nikt o tem wiedzieć nie powinien.

— Czy pokazywała ci to przejście? — Prowadziła mnie tamtędy — rzekł, spuszczać oczy.

— W takim razie musiała się jakimś sposobem przedostać przez kratę. A tyś miał klucz od jedynych drzwi. Cóż? Nie odpowiadasz? — dodała po dłuższej chwili, kiedy milczał.

— Oczekuję słusznej kary — wyjąkał, przyklękając na jedno kolano.

— I nie minęłaby cię, gdybyś się nie był szczerze przyznał. Ale królowa ceni prawdomówność i odpuszcza ci łaskawie twą przewinę.

— Dziękuję, najmiłościwsza królowo. Wierną służbą postaram się naprawić twe o mnie mniemanie. Będę jak ten...

— No dobrze, dobrze — przerwała i udając wielkie zadziwienie, wykrzyknęła na głos: — A gdzież twoje sandały?

Myslał, że się w ziemię zapadnie ze wstydu. Jąkając się i mamrocząc słowa niewyraźnie, opowiedział co zaszło tej nocy i jak zbudziwszy się, nie znalazł drugiego sandału.

— Przebaczam i to, żeś zasnął i pozwolił się okraść. Ale to co między wami zaszło powinno zgubić cię na zawsze w twej pamięci. Wzrusz się o tem opowiadać przed kolegami, lub zwierzyć komuś. Rozumiesz?

— Rozumiem, najmiłość...

— Przyklęknij tutaj — rzekła szybko, wskazując na środkowy stopień podwyższenia, na którym stał tron poznaczony. Usuchał i zaleknione spojrzenia wpił w twarzyczkę kobiety. Ujrzał, że głęboko osadzone oczy królowej były jeszcze bardziej w głąb zapadnięte i podkrążone niebieskawymi obwódkami. Twarz była jakaś zmęczona, cera pożółkła, jakby po nieprzespanej nocy. Więc ogromne współczucie odmalowało się w wzroku kłęczącego młodzieńca. Pełen najwyższej czci pocałunek złożył na podanej sobie dłoni i nagle zadrżał strasznie. Rękaw luźnej szaty obsunął się aż poza łokieć, odsłaniając plamę kształtu okrągławej elipsy, plamę świątyni, trochę fioletową miejscami, jakby ślad niedawnego ukąszenia.

W małym utamku sekundy ogarnął pamięcią wszystkie zdarzenia tej niezapomnianej nocy, poczawszy od chwili, kiedy zamaskowana kobieta zjawiała się przy „srebrnej kracie”, kiedy przez szparę między sztachetami podała mu połówkę jabłka i kiedy na jej wypielęgnowanej, wypieszczonej ręczce zauważył taki sam ślad ukąszenia. Więc to była ona? Niewysłowiona radość przeniknęła Hamilkara, ale trwała bardzo krótko. Przypomniał sobie natychmiast, że tajemnicza przewodniczka zaprowadziła go do komnat królowej, że na własne oczy widział Othe, śpiącą na wielkiem hebanowem łożu. Twarzy jej nie widział coprawda, lecz była to niewątpliwie królowa. Czyliż więc snem tylko było to wszystko, wszystko bez wyjątku? Także nie. Przecież królowa sama go spytała przed chwilą o odwiedzinę owej niewiasty.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Co się dzieje w Chadecji białostockiej?

Białystok, (AW) W związku z odbytym w dniu 18 bm. w Białymstoku zjazdem Ch. D., który wyraził wotum nieufności Radzie Wojewódzkiej i władzom naczelnym stronnictwa oraz opowiedział się za ideologią marszałka Piłsudskiego, Rada Wojewódzka Chrześcijańskiej Demokracji w Białymstoku ogłasza obecnie komunikat, w którym twierdzi, że było to „samozwańcze zebranie kilkudziesięciu osób, nikogo nie reprezentujących”, zorganizowane przez „usuniętego ze stanowiska sekretarza wojewódzkiego i wykreślonego z listy członków stronnictwa za działalność na szkodę Ch. D. Teofila Morełowskiego”.

Z KRAJU.

Warszawa, 28. 12. (AW) Powrót p. Prezydenta Rzeczypospolitej ze Spary, oczekiwany jest w dniu 31. 12. br. W tym dniu przybędzie zapewne z Krynicy również marszałek Piłsudski.

Nowy twór polityczny.

Warszawa, 28. 12. (AW) Na terenie Warszawy powstała nowa organizacja wyborcza, występująca pod nazwą bloku ludowego Organizacją tą kieruje adw. Krysa, secesjonista z P. S. L. Plaśta. Blok ludowy nawiązuje ma kontakt z małopolskim zjednoczeniem ludowym senatora Bojki.

Dwutygodniowe urlopy dla żołnierzy K. O. P.

W roku bieżącym żołnierze Korpusu korzystają z dwutygodniowych urlopów Ochrony Pogranicza po raz pierwszy w okresie świątecznym. Urlopy otrzymało 10 do 15%, reszta zaś otrzyma je po Nowym Roku.

Łódź przygotowana do wyborów.

Łódź, 27. 12. (Pat.) Wstępne przygotowania do wyborów zostały zakończone Upoważnionych do głosowania do Sejmu jest w Łodzi 333 820 osób. Upoważnionych do głosowania do Senatu 214 422 osoby. Łódź podzielono na 199 obwodów, a obwodowe komisje już się ukonstytuowały i otrzymały swoje lokale.

Ilu wyborców liczy Warszawa?

Według list wyborczych liczy Warszawa 661 424 uprawnionych do oddania głosu na kandydatów do sejmu a 461 498 wyborców do senatu.

Minister Składkowski nie ma szczęścia z samochodami.

Trzeci już z kolei wypadek samochodowy na terenie woj. lubelskiego zdarzył się ministrowi gen. Składkowskiemu. Tym razem widownią wypadku była szosa w pobliżu Grabowa, pow. puławskiego. Samochód wpadł do rowu. Wobec niemożności uzyskania pomocy ze względu na brak kogokolwiek w okolicy p. minister musiał wyciągać samochód z rowu przy pomocy jadącej z nim rodziny. Z powodu uszkodzenia maszyny z trudem udało się p. ministrowi przybyć do Lublina, skąd udał się w dalszą drogę do Nałęczowa drezyną wypożyczoną od władz kolejowych.

Syn zabił ojca - pijaka.

We wsi Bogdanówka pod Lwowem w domu Jana Kostyrki rozegrała się krwawa tragedia rodzinna. Syn gospodarza Michał Kostyrka trzema wystrzałami zamordował swego ojca. Przyczyną morderstwa był nałóg pijacki ojca, który zatrwał życie rodzinie.

Samobójstwo z zawiedzionej miłości.

W sobotę wieczór, w samą wigilję, około godz. 7 wieczór w kawiarni „Atlantyc” w Katowicach, tuż przed zamknięciem lokalu, odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru obywatel Katowic, s. p. Wiktor Wiśniewski. Przyczyną samobójstwa była zawiedziona miłość.

Katolicki uniwersytet robotniczy w Wilnie.

Ożywiona akcja młodzieży akademickiej na gruncie wileńskim dobitnie wypowiedziała się teraz w inicjatywie założenia Uniwersytetu Robotniczego. Uniwersytet jest tworzony według najnowszych wymogów i z początku mieścić będzie 100 słuchaczy; liczba ta jednak prawdopodobnie już wkrótce będzie znacznie zwiększona.

Zamaskowani bandyci napadli na szkołę.

Donoszą z Łańcuta, iż we wsi Wysoku dokonany został przez dwóch zamaskowanych bandytów napad rabunkowy na tamtejszą szkołę. Bandyci włazli się przez okna do budynku szkolnego i steroryzowali przy pomocy rewolwerów nauczycielkę Antoninę Chmielewską, splądrowali mieszkanie, zabierając gotówkę, papierosnicę i dużo innych rzeczy. Bandyci zbiegli.

Karambol kolejowy w dyrekcji stanisławowskiej.

Pociąg osobowy nr. 327 najechał na stacji Żurawno—Nowosielce na wagony wysunięte poza zwrotnicę, skutkiem czego jeden wagon osobowy wykołosił się. Z pośród podróżnych i obsługi pociągowej nikt nie doznał obrażeń.

Bójka na wlocu żydowskim.

Z Rawy Mazowieckiej donoszą, że w czasie wiecu, zwołanego przez „Poalej-Sijon” — prawicę w związku z wyznaczonymi na dzień 8 stycznia wyborami do rady miejskiej doszło do ostrego starcia między zwolennikami partii „Poalej-Sijon” a żydami - komunistami. W wyniku bójki kilkunastu uczestników wiecu zostało ciężiej lub lżej rannych. Interwencja policji położyła kres bójce.

Marynarz skazany na 3 lata więzienia położył kres swemu życiu.

W więzieniu wojskowym w Warszawie popełnił samobójstwo marynarz Józef Mendek, skazany na trzy lata więzienia za targnięcie się na swych zwierzchników. Niepoczytalnemu temu czynowi winien był, jak zwykle, alkohol, którego Mendek stale nadużywał.

Któregoś dnia Mendek wrócił do koczarskiej pijany. Natknąwszy się na kpt. Olszowskiego obrzucił go stakiem wymysłów. Nadbiegł na to szturman Pió-

Oryginalna manifestacja szoferów lubelskich.

Domagają się oni polepszenia stanu jezdni miejskich.

Lublin stał się widownią oryginalnej półgodzinnej manifestacji szoferów, ze względu na powód bardzo charakterystycznej dla stosunków prowincjonalnych. Wszystkie samochody i autobusy lubelskie zajęły przed ratusz, a delegacja złożona z trzech szoferów przedstawiła wice-

prezydentowi miasta Chomie memoriał, domagający się polepszenia stanu jezdni lubelskich, które obecnie narażają samochody i autobusy na zniszczenie. P. Choma obiecał, iż magistrat w miarę posiadanych środków materialnych postara się prośbie szoferów zadośćuczynić.

Rozłam w gronie literatów warszawskich.

Tuwim i Wierzyński opuścili „Skamandra”.

Jak się dowiadujemy, w grupie poetów „Skamandra” dokonał się już ostateczny rozłam. Tuwim, Lechoń i Wierzyński zapowiedzieli, że odtąd utworów swoich w czasopiśmie „Skamander” zamieszczają nie będą. Równocześnie zaprzestali współpracy w „Wiadomościach Literackich”, zgłaszając swój akces do działu literackiego czasopisma „Droga”. W ten

sposób z wybitnych Skamandrytów pozostał przy „Wiadomościach Literackich” i „Skamandrze” jedynie Antoni Słonimski. W kołach literackich stolicy, jakkolwiek na rozłam ten już od dłuższego czasu się zanosiło, zerwanie Lechoń, Tuwima i Wierzyńskiego ze Słonimskim i red. „Wiadomości Literackich” Grydzewskim wywarło wielkie wrażenie.

Więzienie za katowanie własnych dzieci.

Przed sądem ławników w Katowicach odbyła się rozprawa przeciwko małżeństwu Janików, oskarżonych o nieustanne katowanie własnych dzieci w wieku lat 1 do 5. Dzieci te były bite, pozostawiane na czas dłuższy bez opieki i pożywienia. Oskarżonych skazano na 8 miesięcy ciężkiego więzienia.

Mordercy kuratora Sobińskiego przed sądem.

Lwów, 28. 12. PAT. Dn. 24 stycznia 1928 r. rozpocznie się przed lwowskim sądem karnym, jako przed trybunałem przysięgłych proces o zastrzelenie kuratora s. p. Sobińskiego. Na ławie oskarżonych znalazł się 11 ukraińców, oskarżonych o szpiegostwo. Dwóch z nich pociąga prokuratura do odpowiedzialności za zamordowanie s. p. Sobińskiego. Rozprawa potrwa około 27 dni i będzie częściowo odbywać się przy drzwiach zamkniętych.

Porozumienie stronnictw polskich w Małopolsce Wschodniej.

We Lwowie odbyło się posiedzenie porozumienia stronnictw polskich w Małopolsce Wschodniej. W wyniku 4-godzinnych narad omówiono cały szereg taktycznych zasad kampanii przedwyborczej oraz wyłoniono subkomitet, do którego weszli prof. Zakrzewski, prof. Groey, b. poseł Kosycarski, b. minister Stesłowicz i p. Zdzisław Stroński.

Życie w Zakopanem wre.

Sprawa cennika nareszcie uregulowana.

Zjazd świąteczny w Zakopanem był ogromny. W przeddzień wylży zjechało do Zakopanego blisko 2 tys. osób; mimo uruchomienia specjalnego pociągu, wszystkie pociągi przybywały przepelnione. Na ulicach wre wyjątkowy wprost ruch. Większość pensjonatów i kawiarni przepelnione.

Od kilku dni w Tatrach wieje ciepły wiatr halny. Temperatura utrzymuje się na poziomie kilku stopni powyżej zera. Śnieg znikł prawie zupełnie. W Zakopanem odwilż.

Wydany został cennik zimowy dla pensjonatów i hoteli zakopiańskich. Pokój z utrzymaniem, opałem i dodatkami dla służby kosztować ma w pensjonatach I kat. 20 zł, II kat. — 16 zł, III kat. 13,80 za dobę. W hotelach I kat. pokój kosztować ma zł 9,90, II kat. 6,00, III kat. — 5,40 dziennie. Do cen tych zarówno w pensjonatach jak hotelach do 2 stycznia dolicza się specjalny dodatek świąteczny w wysokości 20%.

Niepowodzenie Wrocłchy.

Tegoroczny sezon zimowy w Wroclchu zaliczyć należy do nieudanych. Przyczyną jest do tego w znacznej mierze brak odpowiedniego połączenia kolejowego. Połączenie to przerwane zostało w wyniku ostatniej powodzi w Małopolsce Wschodniej. Naprawa linii skuteczniejsza ma być dopiero na wiosnę. Obecnie pociągi dojeżdżają tylko do stacji Podlesniów, a stamtąd dojeżdżać trzeba 11 km. do Wrocłchy sankami.

Zamordowanie właściciela majątku pod Krakowem

Tajemnicza śmierć znanego sportowca Stefana Popiela.

Właściciel majątku Mała Wieś, powiatu ropczyckiego znany sportowiec Stefan Popiel zamordowany został w swym dworze. Znalaziono go powieszzonego, nie dającego oznak życia. Jak wynika z tymczasowej obdukcji zwłok, Popiel został najpierw zamordowany ciosem w głowę, a potem dopiero powieszony.

O śmierci Popiela nie donoszono przez 24 godziny w obawie, by tragiczna wiadomość nie wywarła zbyt wielkiego wrażenia na starych rodzicach zmarłego, chorych na serce. Obawy były słuszne, gdyż matka, dowiedziawszy się o morderstwie syna, zmarła na aneurizm serca.

Król „pajęczarzy” łódzkich za kratą.

„Rozwój” łódzki donosi: W piątek dozorcy domu przy ulicy Gdańskiej 42 doszły podejrzenie jakiegoś szmery z t. zw. góry, gdzie rozwieszona była susząca się bielizna lokatorów. Krzemieniecki podkraśli się cichutko i zauważył jakiegoś osobnika, zdejmującego gorączkowo ze sznurów mokra jeszcze bieliznę, którą ładował do worka.

Dozorca rzucił się ku niemu, chcąc go przytrzymać, lecz w tej chwili zagrzmiął strzał rewolwerowy, kula świsnęła koło głowy dozorcę przebijając mu kant czapki. Rzemieszek rzucił się do ucieczki po schodach. Dozorca pobiegł za nim. Również lokator tegoż domu rzucił się w pogoń za opryskiem, lecz ten odwróciwszy się na chwilę, wystrzelił i do niego z rewolweru lecz chybił. Na ulicy Cegielnianej wpadł na jakiegoś przechodnia, który zorientowawszy się w mig w sytuacji, przytrzymał uciekającego, widząc zaś, że trzy-

ma w ręce rewolwer uderzył go stłnie w głowę, tak, że opryszek stracił na chwilę przytomność. Chwila ta wystarczyła do rozbrojenia go i oddania w ręce policjanta, który przyłączył się do dozorcę, ścigającego złodzieja.

Po doprowadzeniu do IV komisariatu policji okazało się, iż zatrzymany został król pajęczarzy łódzkich, najniebezpieczniejszy złodziej bielizny ze strychów Bolesław Myszkowski, grasujący od dłuższego czasu bezkarnie na terenie V i VIII komisariatów.

Myszkowski poszukiwany był przez policję za usiłowanie zabójstwa stróża nocnego przy ulicy Narutowicza 30 w chwili, gdy stróż ten usiłował go przytrzymać. Natychmiast po aresztowaniu Myszkowskiego przeprowadzono rewizję w mieszkaniu jego kochanki, gdzie znaleziono wielkie ilości rzeczy, pochodzących z kradzieży.

Ze świata.

Ślub w domach królewskich.

Rzym. „Gazeta del Popolo” donosi, iż w roku 1928, przypuszczalnie w maju, odbędzie się w Turynie uroczystość zaślubin włoskiego następcy tronu z księżniczką belgijską, Marią Józefą.

Też powód do samobójstwa.

Berlin. O oryginalnym powodzie do samobójstwa donoszą tu z Pfaffingen w Wirtembergii. Odbył się tam mają w najbliższym czasie wybory na burmistrza, które już dziś wprawiają mieszkańców miasteczka w wielkie zdenerwowanie. Żona jednego z kandydatów na burmistrza zrozpaczona tem, że mąż jej ma niewielkie szanse burmistrza, rzuciła się do zamazanej rzeczki. Przechodnie, którzy byli świadkami zamachu samobójczego, pospieszyli z natychmiastową pomocą i denatkę uratowali.

Aresztowanie fałszerzy paszportów.

Berlin, 29. 12. (Pat). „Lokal Anzeiger” donosi, że w Berlinie aresztowaną została banda fałszerzy paszportów, składająca się z 7 osób, która ułatwiała nielegalną emigrację obywatelom polskim do Ameryki. Banda sporządzała kandydatom na emigrantów fałszywe pozwolenia na wyjazd do Niemiec, a w Niemczech fałszowała papiery, wymagane dla emigracji do Ameryki. Od każdego z emigrantów banda pobierała sumy pieniężne, dochodzące do 800 dolarów.

Bandytyzm amerykański.

Nowy Jork. Banda, złożona z 5 złoczyńców, dokonała napadu rabunkowego na First National Bank w Cisco (stan Texas). Bandytom udało się zrabować 10 tys. dolarów. Przed ścigającymi policjantami próbowali banicy bronić się przez wysunięcie grupy bawiących się dzieci, do których policjanci nie chcieli strzelać. Mimo wszystko bandytów udało się otoczyć i aresztować.

Przeciw karze śmierci.

Paryż. Sprawa straconych w Ameryce anarchistów Sacco i Vanzetti oraz niedawny wyrok paryskiego Sądu Przysięgłych, skazujący na śmierć dwóch bandytów, wywołał w prasie ożywioną polemikę na temat zniesienia kary śmierci. Ostatnio w „Revue Mondaine” ukazał się artykuł p. Stefana Aubeca, paryskiego korespond. „Messager Polonais”. Artykuł ten spotkał się z bardzo życzliwą oceną powag naukowych, które biorą udział w rozpoczętej kampanji przeciwko karze śmierci.

General Józef Bem.

I.

„W cudzych stronach, na obczyźnie
[widł żywot boleści,
Aż dopiero teraz wraca na ojczyste lany,
Ale w trumnie, wraca w trumnie
[Hetman ukochany!”.

Tak witał Ujejski powracającego do Ojczyzny Tadeusza Kościuszkę; powtórzmy dziś powyższe rymy Ujejskiego na powitanie prochów generała Bema, który wraca z dalekiego Alepo do miejsca swego urodzenia Tarnowa, aby tam na wieki spocząć wśród pamięci i wdzięczności rodaków.

Jest to istotnie piękny objaw kultu względem zasłużonych mężów, gdy się sprowadza ich prochy do ziemi ojczystej dla narodu, którego oni chcieli dźwignąć, uszczęśliwić, by nim cały świat zadziwić. Jako wyraz tego kultu wróciły z obczyzny prochy wieszczą Adama i Juljusza, prochy Tadeusza Kościuszki i Henryka Sienkiewicza; i z pewnością wróci jeszcze niejedno ukochanie narodu z dalekich, obcych stron do ziemi ojczystej!

Wszak przecież Chopin umierał, tułacząc się i całując grudki ziemi nadwiślańskiej, które ze sobą z Ojczyzny do Paryża przywiózł! O, jeszcze wielu wielkich Tułaczy wróci do Polski, tymczasem jednak uczcijmy powrotnego z Alepo generała Bema, tego rycerza tułacza, który nigdy nie zaznał osobistego

Prusy Wschodnie wyludniają się.

„Niebezpieczeństwo polskie.

Berlin, 28. 12. PAT. Organ „Ingenberga „Lokal Anzeiger” zamieszcza artykuł von Wrangla o ciężkiej sytuacji Prus Wschodnich i stwierdza, że od r. 1919 do 1925 emigrowało z Prus Wschodnich 121.000 osób, czyli około 20.000 rocznie. Przyczyną tego zjawiska w Prusach Wschodnich zdaniem autora artykułu jest wzmacniający się ruch

żywiółów polskich w Prusach Wschodnich. W ostatnich czasach zorganizowano tam ok. 200 polskich stowarzyszeń gospodarczych i innych, oraz trzy filje bankowe. Wobec tego von Wrangel uderza na alarm i wzywa całe Niemcy do zatroszczenia się o losy Prus Wschodnich.

Nowe biskupstwo na Litwie.

Wrocław. „Schlesische Volkszeitung” zamieszcza wyjątek z konkordatu zawartego między Kurją Rzymską a Litwą. Konkordat ten z 4 lipca 1926 roku, opublikowany w tym miesiącu przewiduje utworzenie w Kownie metropolii i szeregu biskupstw, a mianowicie w Poniewieżu, Wykowyszkach i Telszach. Najważniejszym postanowie-

niem jest artykuł 9-ty konkordatu z Litwą, który postanawia, że granice biskupstw pokrywa się całkowicie z granicami państwowymi, a zamierzony podział djecezyj może nastąpić tylko za zgodą państw obu zainteresowanych i sąsiadujących. Naogół konkordat ten jest wzorowany na konkordacie zawartym z Polską.

Po nad naszą ziemią miała przejść kometa,

ale doszedłszy do
Polski zawróciła
czempredzej.

szczęścia, bo go w Ojczyźnie nie było, tego niezłomnego szermierza za wolność naszą i obcą!

Aby należycie uczcić tę chwilę, musimy sobie uświadomić ową postać niezłomną, w całym jej jestestwie i sięgnąć myślą w jego żywot, tak ciężki a sławny.

Zacharjusz, Józef Bem, przyszedł na świat 14 marca 1794 r. w Tarnowie. Przodkowie Józefa wywodzili się ze szlachty pomorsko-pruskiej jako baronowie z Boemdorfu (Frei-Herren). Jeden z tych przodków Arnold Bem był starostą waleckim; on to nabył majątki położone w pobliżu Gdańska, Głuchów i Łaguzów. W wieku XV przyjmują przodkowie generała patrycjat gdański i zasiadają tamże w Senacie. Jeden z tych senatorów gdańskich Piotr Bem otrzymuje 1. VIII. 1570 szlachectwo polskie; król polski dodał Piotrowi Bemowi do dotychczasowego herbu Gryf, polski herb „Junosza”.

Następne pokolenia Bemów są ściśle zespolone z polskimi czynami wojennymi w czasach Zygmunto-wskich w czasach „potopu” wreszcie w czasach walk za wolność naszego państwa.

W epoce walk za wolność zabił na wieki Zacharjusz Józef Bem, powrotny dziś do Polski rycerz-tułacz. Na młodego Józefa oddziaływała „Tarnowszczyzna” bardzo silnie, budząc w nim już bardzo wczesnie myśl i pieśń o sławie: wszak tam rezydował Jan Tarnowski, owiany potomnych aureolą obertyńskiej glorii, w pobliżu widnieje zamek

Spytków z Melsztyna, oraz gród czchowski dawnych kasztelów... Uczniem był Józef bardzo żywym i zdolnym; szczególnie zdolności wykazywał w matematyce.

Już w 1808 r., jako 15-letni chłopiec chciał się zaciągnąć do służby wojskowej, lecz ojciec mu na to nie pozwolił, zapisał go jednak w r. 1810 do korpusu kadetów w Warszawie.

Dwa lata później brał udział w wyprawie na Moskwę; po odrocie z Rosji broni obłożonego Gdańska i tutaj zdobywa sobie krzyż legii honorowej. Po kapitulacji Gdańska powrócił Bem do domu rodzicielskiego, lecz niebawem wrócił do armii Królestwa Polskiego Kongresowego. W r. 1819 został kapitanem artylerji konnej i w tym charakterze zasłynął także ze zdolności wykładowcy artylerji.

Niebawem jednak był Bem prześladowany i to bardzo dotkliwie z powodu posiadania go o należenie do spisku wojskowego; doszło nawet do pozbawienia go wolności przez W. Ks. Konstantego.

Zrażony postępami W. Ks. Konstantego, rezygnuje z dalszej służby i wraca do domu rodzicielskiego, lecz skoro doszły go pierwsze wiadomości o wybuchu powstania listopadowego, ruszył pieszo z domu i niebawem zjawił się w Warszawie. Otrzymał wówczas dowództwo baterji artylerji konnej, jako major.

W tym charakterze odznaczył się niesłychanie w bitwie pod Iganiem, za co został mianowany podpułkownikiem.

Jan Stanisław Demkow.

DLA SMAKOSZÓW
MARSALA
FLORIO
NAJLEPSZE WINO
DESEROWE WŁOSKIE
Generalne Przedstawicielstwo
Theodor Etti & W. Bergel
Kraków, Długa 52. Wiedeń, Hohe Warte 46.

Rzemiosło i stan średni wobec wyborów.

Z Poznania otrzymujemy, podobnie jak z Torunia, następujące oświadczenie:

Wobec zbliżających się wyborów utworzyły Zjednoczenie związków cechów samodzielnych rzemieślników i przemysłowców, Zjednoczenie związków towarzystw przemysłowych i rzemieślniczych Ziemi Zachodniej Polski, tudzież Komitet Wyborczy Urzędników Państwowych i Samorządowych Zachodniej Polski i Zjednoczenie Stanu Średniego na okręg poznański, „Narodową Unję Gospodarczą Stanu Średniego”, która zrywając z dotychczasowym systemem rozpanoszonego partyjnicstwa i stojąc na stanowisku współpracy z rządem, na zasadach ogłoszonych w deklaracjach Zjednoczenia Związków Cechów Samodzielnych Rzemieślników i Przemysłowców oraz Zjednoczenia Związków Tow. Przemysłowych i Rzemieślniczych, ma na celu reprezentowanie stanu średniego i inteligencji pracującej. Obrona tych warstw dotychczas najbardziej pokrzywdzonych i zapewnienie im należytej reprezentacji w ciałach ustawodawczych, nakazuje w chwili obecnej skupienie wszystkich pokrewnych z nami organizacji społecznych i gospodarczych. W tym celu przystępujemy do podjęcia pertraktacji ze zbliżonymi ugrupowaniami, celem utworzenia wspólnego bloku wyborczego.

Komitet Wykonawczy Narodowej Unji Gospodarczej Stanu Średniego.

Kazimierz Chmielewski, prezes.
T. Mikosiewicz, gen sekretarz.
Alfred Adamek, — Antoni Bartkowski,
Józef Hanasz, — Bolesław Macioszczyk,
Stefan Sikorski, — Kazimierz Syller,
Kazimierz Żakowski.

Zjednoczenie Cechów m. Inowrocławia, solidaryzuje się z postanowieniami Zjazdu Zjednoczenia Cechów w Poznaniu.

Zjednocz. Cechów m. Inowrocławia.

Maksymilian Szczepański,
prezes

Cechmistrz Cechu Rzeźniczego

(Fr. Benedykciński).

Cechmistrz Cechu Piekarskiego

(A. Litwicki).

Cechmistrz Cechu Szewskiego

(M. Michalak).

Cechmistrz Cechu Kolodziej

(A. Urbanski).

Cechmistrz Cechu Kowalskiego

(Wł. Komorowski).

Cechmistrz Cechu Fryzjerskiego

(J. Nowak).

Cechmistrz Cechu Krawieckiego

(J. Kozłowski).

Cechmistrz Cechu Siodlarskiego

(St. Kurzawski).

Cechmistrz Cechu Stolarskiego

(H. Białkowski).

Cechmistrz Cechu Malarskiego

(Ign. Lisiecki).

Cechmistrz Cechu Ślusarskiego

(T. Bochiński).

Z WIELKOPOLSKI i POMORZA

SZUBIN. (Ważne dla inwalidów). W dniu 8 stycznia 1928 r. odbędzie się w Szubinie wielkie zebranie inwalidów cywilnych i to w hotelu Polskim w Szubinie, ul. Kościuszkowska 12 o godz. 1 po poł. Obecność wszystkich konieczna.

DAMASŁAWEK. Nader ważne posiedzenie rady gminnej odbyło się w ub. tygodniu pod przewodnictwem sołtysa. Przedmiotem obrad był budżet na rok 1928/29, który uchwalono preliminarzowo w kwocie 20.320 zł. Ojcowie nasi postanowili sprzedać 5 parcel po 1 morgu na dogodnych warunkach, robiąc zastrzeżenia, że każdy nowowyprowadzony dom na tych parcelach winien posiadać dwa pietra i dwa sklepy kupieckie.

Ważnym przedmiotem obrad był wniosek o przyłączenie i zasilanie tej miejscowości elektrycznością przez centralę Wyrzysk-Nierzychowo. Referował przewodniczący p. Kowaliński, zaznając zebrań z kosztorysami Centrali. Po dłuższej debacie postanowiła Rada zwołać specjalne zebranie po świętach oraz odczekać odpowiedzi p. starosty dr. Siokaly, do którego zwrócono się z prośbą o wyjednanie gminie kredytu na ten cel. Urzeczywistnienie powyższego planu byłoby prawdziwym dobrodziejstwem dla gminy i okolicy.

Pod koniec zebrania nastąpił wybór 3 członków pp. Kowalińskiego, Ziółkowskiego i Polczyńskiego i 3 zastępców do Obwodowej Komisji Wyborczej.

ZBASZYŃ. (Samobójca). Pewien handlarz sprzykrzył sobie życie z powodu złych interesów. Targnął się więc na własne życie i chciał się powiesić. Przszkodziła mu jednak żona, która w porę zauważyła szalony czyn męża i pospieszyła mu z pomocą.

— **Oryginalny zakład.** Pewien rzeźnik zrobił zakład, że zje 4 porcje nóg wieprzowych z kapustą i grochem, 1 funt tartego chrzanu i wypije 8 piw. Zakład wygrał, ale rozchorował się też nie na żarty.

Poznań.

Odezwę komunistyczne na ulicach Poznania. W nocy z wtorku na środek komunistki rozrzucili w różnych częściach miasta odezwę komunistyczne, w czem pewną ilość w języku żydowskim.

Zagroźona pieć brzydka na front! „Nowy Kurjer” zamieszcza następujące uwagi: Rano w dzień wigilijny na zakłady fryzjerskie napadła nieczym szarańcza tatarska, beżmierna masa garsonek, które nie zadowolony się oddziały „dla Dam”, okupowały razury, wydziedzicząc bezlitośnie panów stworzenia. Jeszcze niedawno niewiasty na widok młodziana pięknie umarowanego golarskim mydłem, dostawały rumieńców i za brylanty całego świata nie miałyby odwagi odkulować swe fryzury przy akompaniamencie, skrzywienia brzytwy po tygodniowych brodach. Lecz czasy się zmieniają i nieszczęsna pieć brzydka została wydziedziczona z ostatniego kąta, gdzie nie sięgało oko niewieście. Zachłanny wróg zdobywa ostatnie pozycje. Najwyższy czas pomyśleć o samoobronie i przywrócić nasze uprawnienia, gdyż dalsze rozciągnięcie pojęcia „Dla Pan” grozi nieobliczalnymi konsekwencjami.

Gniewkowo.

Zaczędenie się. Niej. Zieliński, zatrudniony w młynie p. Zielińskiego, nie dokręcił po napaleniu pieca w pokoju, w którym spał i byłby niechybnie zginął, gdyby nie spostrzeżono w czas nieszczęścia. Pomocy lekarskiej ofierze własnej nieostrożności udzielił dr. Schwarz.

Złodzieje, dotychczas nieprzytępiani, grasują w okolicy Głina i Jarek, rabując w biały dzień. I tak, napadli oni na idącego lasem do Głina krawca z Gniewkowa, Całujaka i powalili go na ziemię, zabrali mu przemocą pałto, kapelusz, marynarkę, buty i pieniądze. Całujak, dzięki pomocy pobliskich gospodarzy Niemców, mógł wrócić do domu jako tako odziany. — Ostatnio znów w Jarkach, wykorzystując półgodzinną nieobecność naucz. p. Niedzwiedzkiego, który udał się na obiad, okradli go. Łupem złodziei stała się garderoba i niektóre drobne przedmioty.

Pomór i zaraza trzody chlewnej wybuchła nagle w maj, Markowo pod Gniewkowem. Ofiar tej epidemii w nierogaciznie jest wiele. Zarządcę majątku administracyjnie ukarano, za niezgłoszenie epidemii.

Trzemeszno.

Gwiazdka dla ubogich W ub. sobotę, w wigiliję Bożego Narodzenia, obdarzona została najuboższa ludność miasta obfitą gwiazdką. Otrzymali oni po 1 chlebie, struclu, kawałku mięsa itd. Trzeba było widzieć izy wdzięczności w oczach tych biedaków, którym ta gwiazdka sprawiła wiele radości.

Z życia Powstańców i Wojaków. W drugie święto Bożego Narodzenia zebrały się około godz. 10,30, na placu Powstańców towarzystwa, celem uczczenia 9-iej rocznicy odzyskania niepodległości. Wspólnie wyruszone do kościoła z orkiestrą na czele na uroczyste nabożeństwo, które odprawił ks. proboszcz Kowalski, wygłaszając również do Powstańców i Wojaków piękne, okolicznościowe przemówienie. Po nabożeństwie udano się na cmentarz, gdzie złożono wieniec na pomniku poległych. U stóp pomnika przemówił do zebranych miejscowy ksiądz wikary Kuczma, wspominając świetlaną przeszłość powstania wielkopolskiego. Po oddaniu kilku salw honorowych wrócono do miasta, gdzie na placu Kosmowskiego przed alumnatem, odbyła się defilada towarzystw. Wieczorem odbyło się w sali p. Schneidera przedstawienie. Odegrano trzyaktową komedję Adama Grzymały-Siedleckiego, p. t. „Spadkobiercy”. Wypadło ono nadzwyczaj dobrze. Publiczność, która po brzozi wypełniła salę, była zachwycona grą amatorów. Wszystkim bardzo podobala się p. Weberówna, występująca w roli „Wikki”. Amatorzy wywiązały się ze swego zadania bardzo dobrze, strona techniczna trochę szwankowała. Przed przedstawieniem wygłosił odczyt o powstaniu wielkopolskim z 1918-19 r. p. Czerwiński, prof. gimnazjalny.

Z POMORZA.

KOWALEWO. (Bacność, członkowie Zw. Inwalidów Wojennych R. P. Koła w Kowalewie) Walne doroczne zebranie odbędzie się w niedzielę, dnia 8 stycznia 28 r. o godz. 13-iej w lokalu zwykłym. Dla ważnych spraw, jak wybór zarządu itd. przybycie wszystkich członków jest konieczne. Zarząd.

BUKOWIEC. (Wyrodna matka). Służąca posiedziciela Solona, zrodzone niemowlę zakopała w stajni swego chlebobawcy. Zbrodnią zainteresowały się władze bezpieczeństwa. Zwłoki dziecka wreszcie odkopano. Zbrodniczą matkę aresztowano.

TCZEW. (Bacność Wojacy) W czwartek, dnia 5 stycznia 1928 roku o godzinie 8 (20-tej) wieczorem w lokalu Hali Pomorskiej odbędzie się roczne walne zebranie Tow. Powstańców i Wojaków im. Dąbrowskiego. Na porządku dziennym wybór nowego zarządu i sprawozdanie roczne. W razie niestawienia się na zebranie dostatecznej liczby członków przewidzianej statutem, o godz. 20.15 odbędzie się drugie zebranie bez względu na ilość obecnych członków. O liczny udział w zebraniu uprasza się.

Nieuczciwy chłopiec do posług.

Sprawa głośnej kradzieży w poznańskim składzie jubilerskim wyjaśnia się.

Sprawa głośnego włamania do sklepu jubilerskiego Mańczaka w Poznaniu, zaczyna się wyjaśniać. Chłopiec do posług Tomczak, w czasie śledztwa zeznał, że z namowy wuja swego Franciszka Pniewskiego oraz Romana Milczarka, zawodowego kassiarza, w dniu 20 grudnia umyślnie

nie zamknął zamka u drzwi prowadzących na ulicę. Na skutek tych zeznań aresztowano Pniewskiego, natomiast Milczarko oraz jego kochanka zdołali uciec. Mimo, że policja dokonała już 36 rewizyj u różnych podejrzanych osób, skradzionych przedmiotów dotychczas nie odnaleziono.

Z Inowrocławia.

Narodowa Partja Robotnicza wybrała już kandydatów na posłów do przyszłego sejmiku na zebraniu okręgowym, które odbyło się w ub. poniedziałek (drugie święto) w Bydgoszczy. Są nimi: 1) były poseł Faustyniak z Bydgoszczy, 2) skarbnik zarządu wojewódzkiego w Poznaniu Borodyński oraz 3) obwodowy mistrz kominiarski Paweł Raflik z Inowrocławia. Nie uwzględniono zupełnie byłego posła Wawrzyna Lisieckiego z Inowrocławia (otrzymał tylko 3 głosy na ogólne 36), a prawdopodobnie nie będzie już kandydował były poseł Władysław Herz, który zamierza ubiegać się o posadę wiceprezydenta miasta Inowrocławia.

„Jasolka” wystawiło w drugie święto Bożego Narodzenia znane ze swej olbrzymiej pracy oświatowej i z pracy nad młodzieżą Stow. Młodzieży Polsko-Katolickiej. Wielka sala Parku Miejskiego zapelniała się po brzozi. Sztukę odegrano wcale dobrze, a amatorów oklaskiwano bardzo gorąco. Niech to będzie zachęta dla innej młodzieży, która stroni jeszcze od towarzystwa, szukając innych, mniej godziwych rozrywek.

Na gwiazdkę dla żołnierza tutejszego garnizonu zebrano ogółem 1340 zł. drogą publicznych składek. Ub. soboty odbyła się uroczysta wigilja dla żołnierzy w Inowrocławiu: o godz. 4 po poł. w 59 p. p., a o godz. 6 po poł. w 4 p. a. p. Na uroczystości byli obecni również przedstawiciele władz wojskowych z p. pułk. Wolikowskim na czele, dalej pp. starosta Dietl, prezydent miasta dr. Krzywiński, dyr. Czarlińska, przewodnicząca sekcji opieki nad żołnierzem polskim, przedstawiciele duchowieństwa itp. Po odegraniu kolęd przez orkiestrę wojskową nastąpiło przemówienie ks. proboszcza Piłpowskiego, który też dokonał poświęcenia darów i zapoczątkował łamanie się opłatkiem. Przemawiali poatem przedstawiciele władz wojskowych, państwowych, komunalnych itp. Uroczystość zrobiła ogromne wrażenie na wszystkich żołnierzach, którzy wyrazili wdzięczność dla tych, którzy przyczynili się do złożenia pieniędzy oraz różnych darów gwiazdkowych w rodzaju lakoci, pierników, orzechów, jabłek, papierosów itp.

Plenarne posiedzenie Związku Stowarzyszeń Polskich w Inowrocławiu odbędzie się w piątek, 30 bm. o godz. 8 wiecz. w hotelu Basta. Referat wygłosi ks. prob. Jaśkowski, wiceprezesa związku.

Szamotoły.

Gwiazdka. — Cukrownia. — Rozwój przemysłu i ruch budowlany.

Obywatelstwo szamotołskie dało i w tym roku dowód, że umie składać dary nie tylko na cele kulturalne, lecz i na cele opieki społecznej. Otóż po raz pierwszy obdarzono biedne dzieci szkoły powszechnej, następnie urządziły harcerki przy tut. państwowym gimnazjum obfitą uroczystość gwiazdkową dla małych, najbiedniejszych dzieci. Odbyła się wreszcie gwiazdka w Domu Sierot, nie zapomniano i o starcach w miejskim przytulisku. — Wszystkie uroczystości gwiazdkowe wypadły nadspodziewanie.

Kampanja w tut. cukrowni w tym roku przedłużyła się ku wielkiej radości zarządu miasta. Prawdopodobnie potrwa ona do 10 stycznia 1928 r. A potem będzie miało miasto około 450 bezrobotnych przed ratuszem.

Ośmio-piętrowy młyn parowy Koerpla, wybudowany w pobliżu dworca towarowego, z własną bocznica, urządzony z wielkim nakładem, będzie uruchomiony 15 stycznia 1928 r. Koszty budowy kolosalnego młyna, który wytrzyma będzie 2500 ctr. na dobę, wynoszą 2 i pół miliona zł. Właściciele młyna, bracia Koerpel zamierzają przenieść tu swoją meblarnię parową, pობudować budynki mieszkalne i biurowe, a dotychczasowe obszerne zabudowania przedsiębiorstwa, położone przy ulicy Dworcowej, składające się z młyna parowego, obszernej śpiżnicy, parowej meblarni i domu mieszkalnego wzgl. biurowego, sprzedać na inne cele przedsiębiorcze. Zalecałoby się, ażeby kandydaci posiadający ducha przedsiębiorczego i odpowiedni kapitał, zgłosili się już teraz, celem nabycia dotychczasowych ubikacyj fabrycznych od Braci Koerpel. Miasto nasze, które rozbudowuje się z każdym rokiem nadspodziewanie, zapowiada wielką przyszłość. W roku bieżącym wybudowano 18 domów mieszkalnych. I na rok przyszły zapowiada się dość liczny ruch budowlany. Zgłaszają się już urzędnicy i emeryci, o nabycie gruntu, przeznaczzonego na rozbudowę miasta, celem budowy domów mieszkalnych.

Miasto nasze posiada wszystkie zakłady miejskie (elektrownię, rzecznictwo, wodociągi, kanalizację, miejski zakład chorych, miejskie przytulisko, 20 morgowe nowe targowisko, pełne państwowe gimnazjum, starostwo i wszystkie władze centralne).

Ostrów.

Wybory. Przewodniczącym okręgowej komisji wyborczej nr. 37 zamianowany został p. poseł do dóbr W. Lipski z Lewkowa a zastępcą jego p. van Roy, radca z Ostrowa.

Statystyka. Z końcem bież. roku, powiast nasz liczy 464 inwalidów, 235 wdów i 23 sieroty po inwalidach oraz 8 weteranów i 9 wdów po weteranach.

Stypendjum. Z okazji 25-lecia istnienia firmy, tutejszy kupiec, p. F. Stobiecki, właściciel sklepu wyrobów żelaznych, ufundował stypendjum dla uczniów tutejszej szkoły handlowej, w wysokości 1000 złotych. Rozdziałem stypendjum zajmie się Stowarzyszenie Samodzielnych kupców.

Z przysposobienia wojskowego. Z jakim poświęceniem i zapałem zabrał się do pracy organizacyjnej oficer instrukcyjny, porucznik K. Iwelski, świadczący fakt, że w ostatnich dniach odbyły się znów dwa zebrania organizacyjne p. w. i to: zebranie młodzieży z Lewkowa, Kołłątajewa, Czekanowa i Karsk, w którym to zebraniu wzięli udział m. in.: sołtys gminy Czekanowa, kierownik szkoły z Lewkowa i inni. Do organizacji zapisało się około 40 członków. Drugie podobne zebranie, odbyło się w Franklinowie, gdzie do ćwiczeń zapisało się około 20 członków.

Gwiazdka Tow. Podoficerów Rezerwy urządziło z funduszu uzyskanych z loterii fantowej gwiazdkę dla wdów, sierot i rodziców po poległych w wojnie światowej i w obronie Ojczyzny. Rozdzielenie gwiazdki odbyło się w ub. niedzielę, w obecności przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych. Uroczystość zagał członek zarządu p. Rajdasz, poczem p. burmistrz Musielak zwrócił się do zebranych ze słowami pociechy i życzeniem, by gwiazdka, którą otrzymują od związku, chociaż w części przyczyniła się do ulżenia w ich niedoli. Dalej serdecznie przemówił ks. dziekan Rolewski o miłości bliźniego, poczem chór chłopców odśpiewał kilka kolend. Obdarzono około 100 osób, a każda z nich otrzymała duży pakiet artykułów spożywczych, struce! oraz kupon na zakup odzieży. Za tak obfitą gwiazdkę, jaką Związek Podoficerów urządził tym najbardziej, nie szczędząc trudów i zabiegów, należy się cześć i największe uznanie.

Pożar powstał w tych dniach u gospodarza G. Monda w Boczkowie (p. Skalmierzyce) i spalił stodołę z tegorocznym żniwem, oraz maszynami rolniczymi. Straty wynoszą około 8000 zł., z czego 4.500 zł. pokrywa Ubezpieczalnia krajowa w Poznaniu. Przyczyna pożaru dotychczas nieznaną.

Aresztowano w ostatnich dwóch dniach i osadzono w areszcie trzech osobników: z Jacewa, Inowrocławia i Strzelna za opilstwo i urządzanie awantur na ulicach miasta.

BUKÓWIEC, pow. świecki. Okolice tutaj ma swoje sensacje. Nastąpiły długie i ciemne noce zimowe, które sprzyjały jednostkom, czyhającym na dobro swego bliźniego. Spokojna dotąd okolica stała się niestety ostatnio terenem dla występów jakichś nieznanymi dotąd osobników.

W ostatnich dniach włamali się nieznanymi sprawcy nocą do mieszkania miejscowego pastora p. Staffela, i ukradli dwa eleganckie futra, oraz inne części garderoby, łącznej wartości przeszło 5 tysięcy zł. Szczególnie na oko wzięli sobie sąsiednią wieś kościelną Przyśnierską. Tam dokonali z kolei trzy włamania. Na pierwszy ogień poszła oberża p. Jurkiewicza, gdzie jednak nie bardzo się obłowili.

Jedną z następnych nocy zaś dokonano śmiałego włamania do drugiej oberży „Domu Polskiego” p. Wojdy. Zabrali cały zapas wyrobów tytoniowych i inne.

Ostatnio włamano się do składu rzemieślniczego p. Kierzkowskiego. Ale właściciel składu posłyszawszy podejrzaną szmery, złodziei spłoszył. Oddano za nimi strzał, na co złościny odpowiedzieli również ogniem rewolwerowym. Policja wdrożyła za sprawcami wszystkich wypadków energiczne śledztwo.

Radzyn.

Przedstawienie „Jasełek”. Miejskowa ochronka Sióstr Służebn. Najśw. Marii Panny, odegrała w niedzielę dnia 18 bm. „Jasełka”. Całość wypadła znakomicie. Siostry freblanki nie mało dołożyły starań, ażeby nasi miłośnicy jaknajlepiej zadowolili szerszą publiczność. Imprezę zakończył kurator ochronki, ks. radca Wojciechowski, dziękując siostrą za wielkie starania, oraz publiczności za liczny udział i za poparcie imprezy.

Zebrań Katol. Stow. Młodzieży Męskiej. W dniu 18 bm. o godz. 1.30 w południe odbyło się plenarne zebranie Katolickiego Stow. Młodzieży Męskiej pod przewodnictwem p. B. Zakrzewskiego, prezesa, przy uczestnictwie ks. patrona Lewandowskiego. Jako główny punkt omawiano urządzenie w połączeniu z Katol. Stow. Młodz. Żeńskiej wspólnej gwiazdki.

Dentysta. Osiedlił się w Radzynie p. Ludwik Kozłowski, dentysta. Otworzył on równocześnie zakład dentystyczny. Zwracamy uwagę na ogłoszenie p. Kozłowskiego w „Dzienniku Bydgoskim”.

Kursy robót ręcznych. Za inicjatywą zarządu Katol. Stow. Młodz. Żeńskiej utworzone zostały na przeciąg sezonu zimowego kursy robót ręcznych dla członkiń wspomnianego Stowarzyszenia. Kursy odbywają się 5 razy tygodniowo i to 2 razy dla druzhen z dalszych wiosek i 3 razy dla druzhen z miasta i bliskich wiosek. Kurs jest bezpłatny i odbywa się w ochronie pod kierownictwem Sióstr Służ. Najśw. Marii Panny. Siostry przejęły bezinteresownie kierownictwo kursów, zaco Stowarzyszenie jest im bardzo wdzięczne.

Jarmark. W dniu 15 bm. odbył się w Radzynie jarmark na konie, bydło i trzodę chlewną. Spęd był bardzo mały.

Chojnice.

Wieczorek wigilijny w Tow. Handlowców W ub. piątek w hotelu p. Kalety odbył się wieczorek wigilijny Tow. Handlowców. Wieczorek wypadł nader mile i sympatycznie, dzięki szczerzej pracy prezesa towarzystwa, p. Karlenicza, jak również całego zarządu. Wieczorek rozpoczęto przemówieniem prezesa, oraz tradycyjnem odczytaniem ewangelji. Następnie odbyło się staropolskie łamanie opłatkiem itd. Przemówienia okolicznościowe wygłosili: ks. prob. Makowski oraz dr. Kirstein. Miłą niespodzianką dla gości był „gwiazdor” (były prezes p. Rydzkowski), który wręczał obecnym podarki gwiazdkowe, z odpowiednim przemówieniem, wywołując szczerą wesołość. Nadmienić wypada, że na wspomnianym wieczorku wręczony został dyplom honorowy byłemu prezesowi p. Rydzkowskiemu, za położone zasługi około rozwoju towarzystwa. „Dziennik Bydgoski” reprezentowany był przez waszego korespondenta. Wieczorek przeciągnął się do godz. 2 w nocy.

Pożar. W ub. czwartek wybuchł pożar na ul. Warszawskiej 5 (własność p. Tomowiaka). Pożar powstał z niewyjaśnionych dotąd przyczyn, który ugaszono jeszcze przed przybyciem straży pożarnej, dzięki komendantowi policji miejskiej p. Migawskiemu. Państwo Tomowiakowie ponieśli dotkliwe straty, albowiem spaliła się znaczna ilość bielizny i garderoby.

Opłatek wigilijny w żeńskiej szkole powszechnej. Dzięki p. Dziarnowskiemu, kierownikowi szkoły żeńskiej powszechnej, urządzony został wieczorek wigilijny dla dziewcząt szkoły. Wieczorek urozmaicony był zabawami, deklamacjami itp. Następnie odbyło się wręczenie podarków dziewczętom.

Sylwester garnizonu chojnickiego. W dniu 31 grudnia urządził w hotelu Engla korpus oficerski miejsce baonu, noc sylwestrowa, połączoną z różnymi niespodziankami. Podczas zabawy przygrywać będzie doskonały zespół amyczkowy orkiestry garnizonu.

Upiększenie ulicy Warszawskiej i Dworcowej. Celem upiększenia ulicy Warszawskiej i Dworcowej, polecił magistrat swym organom doprowadzić drzewostan tych ulic do porządku. Mamy najlepsze nadzieje, że po doprowadzeniu drzewek do porządku, władze zajmą się trawnikami ulicy Dworcowej, które dotychczas są tylko „pułapką” dla przechodni.

Otwarcie wystawy drobiu i gołębi pocztowych. Dnia 17 bm. otwarta została w hotelu Engla wystawa drobiu i gołębi pocztowych. Wystawę zwiedzają rzesze publiczności. Przyznać należy, że wystawa pod żadnym względem nie pozostawia nic do życzenia. Okazy drobiu i gołębi są nader interesujące.

Z targu. Na ostatnim targu płacono za masło 2,70—3,00, jaja 3,20—3,50, ziemniaki 5,00—5,50, Mięso rosółowe 1,30, mielone 1,70, schab 1,60—1,70, boczek 1,60—1,70, grzyby suszone funt 4 zł., orzechy włoskie 1,70—1,80 funt, jabłka litr 80 gr., okonki większe 90 gr., meryngi większe 1,00—1,20, szczupaki 1,70 funt, płatki 50—60 gr.

Starogard.

Dar p. Prezydenta. Prezydent Rzeczypospolitej przesłał tutejszemu Bractwu Strzeleckiemu z okazji przyjęcia godności króla kurkowego, piękną plakietę o wysokiej wartości.

Gwiazdka dla dzieci kolejarzy. Z inicjatywy i za staraniem p. Zajaca, urzędnika kolejowego w Starogardzie, urządzono w pierwsze święto Bożego Narodzenia gwiazdkę dla dzieci kolejarzy oraz dla wdów i sierot po zmarłych kolejarzach. Gwiazdka ta odbyła się w poczekalni IV klasy. Po krótkich przemówieniach pp. redaktorów B. Kiełbratowskiego i Hoffmanna, odczytano kilka koledg oraz wygłoszono kilka deklamacji, poczem gwiazdor rozdawał dzieciom podarki. Uroczystość zamknięto wspólnym śpiewem „Jeszcze Polska nie zginęła”.

Osobiste. P. red. Kiełbratowski wypowiedział posadę redaktora „Dziennika Starogardzkiego” i opuszcza stanowisko to najpóźniej z dniem 1 kwietnia 1928 r.

Akcja przedwyborcza na tutejszym gruncie jest jeszcze nikła. Wzmoczenie jej nastąpi po Nowym Roku. Wielu oczekuje wyborów z wielkim napięciem i ogromnym zainteresowaniem.

Pelplin.

Oszustwo na rynku. Policja skonfiskowała na targu sobotnim kalkanaście funtów masła niepełnej wagi. Sprzedawcę zaarrestowano i spisano protokół.

Pożary. Wybuchł pożar w pokoju sypialnym państwa Szczygieł, dzierżawców restauracji i hotelu „Polko” w Pelplinie. Państwo Szczygieł, wychodząc z domu, pozamykali drzwi od wewnątrz i dlatego straż ogniowa mogła się dostać do płonącego pokoju tylko przez okno. Spaliło się całe umeblowanie sypialni. Z czego powstał pożar, dotychczas nie ustalono. Szkody pokryje ubezpieczenie. Powstał także pożar w nocy z niedzieli na poniedziałek przy ul. Dworcowej 35 w domu p. Iwanowskiego. Ogień zdołano w bardzo krótkim czasie stłumić. Straty niewielkie.

Tczew.

Zespół teatru grudziądzkiego w Tczewie. Zapowiedziany jest występ artystów teatru grudziądzkiego w nadchodzący piątek. Na repertuarze Lucjana Rydla „Betlejem Polskie”, przy udziale orkiestry 64 p. p. Początek o godzinie 7,15.

Zebrań Stow. Chr. Nar. Naucz. Szk. Pow. W sobotę ub. o godz. 17 odbyło się zebranie Stowarzyszenia nauczycieli, przy udziale 26 członków. P. Gajewski wygłosił referat p. t. „Dlaczego szkoła powszechna powinna walczyć z alkoholizmem”. Prelekcja ta, bardzo rzeczowo ujęta, spowodowała dyskusję, w której zabierali głos pp. rektorzy Deszkowski i Tkaczyk oraz prezes p. Stefański. Następnie omówiono i uchwalono zabawę karnawałową w Strzelnicy. Do komitetu zabawowego wybrano pp. Tkaczyka, Wiorka i Szymańskiego.

ZMARLI.

Ś. p. ks. proboszcz Jan Bąk, kapłan-jubilat, we Wrześni.

Ś. p. Franciszka Begalowa w Gostyniu.

Ś. p. Witold Idziński, stud. prawa i ekonomji Uniw. Pozn.

Ś. p. Ferdynand Ruppert, zegarmistrz, w Wejherowie.

Ś. p. Paweł Męczykowski w Kościele-rzynie.

Ś. p. Józefa z Remleinów Pietrucho-wa w Poznaniu.

Ś. p. Anna z Zięciaków Matelska w Poznaniu.

Ś. p. inż. ppulk. Leon Winiarski, szef wydziału w Wojsk. Instytucie Geograficznym, b. oficer I brygady, kawaler orderu Virtuti Militari, zmarł w Warszawie.

Ś. p. Gustaw baron Taube w Warszawie.

Ś. p. Stanisław hr. Mohl w Wilnie.

Z Torunia.

Nocny dyżur ma do dnia 30 bm. włącznie apteka „Radziecka”, ul. Szeroka.

Z Teatru Pomorskiego. W czwartek, dnia 29 bm. z powodu wyjazdu zespołu do Włocławka, gdzie daną będzie operetka R. Stolza „Pajacyk”, teatr nieczynny.

W piątek, dnia 30 bm. o godz. 6 wiecz. piękna baśń fantastyczna w 6 obrazach „Królewna Śnieżka i 7 karłów”, uścienizowana według braci Grimm przez Cyryla Danielewskiego. Nowe dekoracje i kostjumy, orkiestra symfoniczna 63 p. p. pod batutą kapelmistrza por. Zi Grabowskiego. Balet. Całość wysoce artystyczna stanowi prawdziwą atrakcję nietylko dla dzieci i młodzieży, lecz także i dla dojrzałych miłośników teatru. Ceny miejsc od 50 gr. do 350 zł. Każda osoba dorosła może zabrać za sobą jedno dziecko do lat 10 bezpłatnie.

W sobotę, dnia 31 bm. o godz. 8 wiecz. świetna operetka Stolza „Pajacyk”, przyjmowana entuzjastycznie na każdym przedstawieniu przez wypełnioną po brzegi widownię — O godzinie 12 w nocy wielka Rewja Sylwestrowa p. t. „Wiele halasu o nic” z udziałem całego zespołu.

Mianowania P. L. Gałczyński, podkomisarz policji państwowej, zastępca naczelnika urzędu śledczego w Toruniu, mianowany został komisarzem. P. Wojciech Kaczorowski, komendant policji państwowej i naczelnik działu gospodarczego komendy wojewódzkiej w Toruniu, mianowany został nadkomisarzem i delegowany do głównej kom. policji w Warszawie do działu gospodarczego.

Zebrań zarządu Związku Towarzystw w Toruniu odbędzie się dnia 29 bm. o godz. 8-iej wiecz. w hotelu „Polonia”, ul. Chelmińska.

Zjazd delegatów Kół Związku Podoficerów Rezerwy Z. Z. w Toruniu. W niedzielę, dnia 8 stycznia 1928 r. odbędzie się w Toruniu nadzwyczajne zebranie delegatów Kół Związku Podoficerów Rezerwy na terenie O. K. VIII z następującym porządkiem obrad: O godz. 8,45 zbiórka delegatów w Strzelnicy. O godz. 9-iej uroczysta msza św. w kościele św. Jana. — O godz. 10 zagajenie i powitanie gości. Wybór prezydium (marszałka, 2 zastępców i 2 sekretarzy) komisji mandatowej i skrutacyjnej. Sprawa okręgu Pomorskiego. Wybór zarządu okręgowego (prezesa i 8 członków) komisji rewizyjnej i sądu koleżeńckiego. Wnioski do uchwał. Dyskusja nad poprawkami do statutu Związku. Wolne głosy. Zakończenie.

Autodorożka wpała na posterunkowego. Dnia 24 bm. przy ul. Bydgoskiej, róg Konopnickiej, autodorożka nr. 43 wpała na posterunkowego, St. Lewandowskiego, pełniącego tam służbę, który odniósł poważne okaleczenia. Rannego odwieziono do lecznicy miejskiej.

Wystawa obrazów malarzy lubelskich w Towarzystwie Przyjaciół Sztuk Pięknych w Toruniu otwarta jest tylko do końca bm.

W przygotowaniu jest zbiorowa wystawa obrazów.

Kasiarze przy pracy. W nocy z 27 na 28 bm. włamali się nieznanymi sprawcy do piwnicy, skąd następnie przedostali się przez wybity otwór do biur centralnej kasy „Związku Rolniczego” przy ul. Prostej w Toruniu. Sprawcy rozpróli 2 kasy ogniortwałe z których jednak nic nie skradziono, gdyż znajdowały się tam tylko różne akta.

Z zebrania Związku Podoficerów Rezerwy w Toruniu. Nadzwyczajne walne zebranie Zw. Podoficerów Rezerwy, Koła Toruń odbyło się dnia 22 bm. w Strzelnicy. Zebranie to zostało zwołane z powodu niezatwierdzenia 2-ch członków poprzedniego zarządu przez główny zarząd w Poznaniu. Po zakomunikowaniu tego faktu przystąpiono do ponownego wyboru zarządu, do którego wybrani zostali: prezesem Kaczmarek Teofil, wiceprezesem Pękala Leon, sekretarzem KENNETH Stefan, zastępcą sekr. Wiśniewski Józef, skarbnikiem Adamek Tomasz, komendantem Lemka Gustaw. Ławnikami: Siewierski Mieczysław i Rebań Stanisław. Na chorążych wybrano pp. Bigalkę, Łopńskiego na przybocznego. Sąd koleżeński pozostaje bez zmiany, do komisji rewizyjnej zaś wstępuje jako członek p. Zieliński. Po zakończeniu obrad spędzono wieczór przy wspólnej kolacji i miłej pogawędce o dalszym rozwoju związku.

Podaje się wszystkim sympatykom Związku Podoficerów Rezerwy do wiadomości, że doroczny sylwestrowy bal maskowy odbędzie się w Strzelnicy przy ul. Przedzamcze, w dniu 31 bm. Początek o 9-iej wiecz. Najpiękniejsze i najoryginalniejsze maski otrzymają cenne nagrody. Ceny wstępu dla każdego przystępne. Bliższe szczegóły w afiszach.

Kradzieże zgłosili: Heldt Henryk, zam. przy ul. św. Ducha 19, zgłosił kradzież futra, wartości 1000 zł. Lüdike Otto, zam. przy ulicy Wodnej, zgłosił kradzież planu, wartości 150 zł. Popel Teodor, zam. przy ul. Jęczmieńnej 9a, zgłosił kradzież palta, wartości 200 zł.

Wykrycie kradzieży. Dnia 27 bm. wykryła policja sprawców kradzieży z włamaniem bielizny i garderoby u p. Błaszkiwicza z Torunia. Sprawcę kradzieży z włamaniem u p. Rogowskiego z Torunia. Sprawcę kradzieży z włam. bielizny i garderoby u kpt. Boratona wykryto i na szkodę Kaczmarczyka z Torunia. Sprawcę kradzieży roweru i przyborów kancel. na szkodę Hozakowskiego z Torunia również wykryto.

Z Grudziądza.

Dyżury aptek. W czasie od 24—30 grudnia dyżuruje apteka pod Oriem.

Kalendarzyk teatralny.

Czwartek, dnia 29 bm. „Dom warjatów” — premiera.

Piątek, 30 bm. Teatr w Tczewie „Betlejem Polskie”.

Sobota, 31 bm. godz. 3.30, specjalne przedstawienie dla wojska „Betlejem Polskie”.

Sobota, 31 bm. godz. 7.30 wiecz. Wielka rewja warszawska „Jak i gdzie”. — Balet.

Sobota, 31 bm. godz. 10.30 wiecz. wielka rewja „Jak i gdzie?”. Balet.

Niedziela, dnia 1 stycznia, godz. 3.30 „Betlejem Polskie”, o godz. 7.30 wiecz. „Dom warjatów”.

Z Teatru Miejskiego.

„Dom warjatów” — taki oryginalny tytuł nosi farsa, która ukaże się po raz pierwszy w dzisiejszy czwartek, pod reżyserją Stefana Wrocławskiego. „Dom warjatów” do obecnej chwili jest na repertuarze warszawskim, zapewniając dobrą publicznością widownię.

Przedstawienie dla żołnierzy. P. pułkownik Rachmistrzak z okazji tygodnia świątecznego a zarazem kończącego się roku, zamówił przedstawienie w Teatrze Miejskim specjalnie dla żołnierzy. Odegrane będzie „Betlejem Polskie” Lucjana Rydla.

Pożegnanie starego roku odbędzie się w Teatrze Miejskim pod znakiem śpiewu, tańca i humoru, które wykonają specjalnie artyści teatru „Nowości” w Warszawie i wystąpią w wielkiej rewji (30 obrazów) p. t. „Jak i gdzie?”, urozmaiconej baletem, przy udziale specjalnej orkiestry jazz-bandowej. Początek punktualnie o godz. 7.30 wiecz. Bilety w cenie od 1,50 do 6 zł. już nabywać można w dziennej kasie.

Powitanie Nowego Roku odbędzie się w Teatrze Miejskim przy udziale artystów warszawskiego teatru „Nowości” z udziałem baletu, pod kier. prof. Łuzińskiego, oraz specjalnej orkiestry jazz-bandowej i występów solistów jak pp.: Jaworska, M. Czerniawska, Z. Kosinowska, Z. Ustarbowska, S. Perlińska, B. Horski, I. Sulima, M. Chmżarczyk, M. Nawrocki, Z. Norris, I. Morozowicz, J. Korczyński, K. Sadowski i inni. 200 wspaniałych kostjumów i specjalne dekoracje złoży się na pyszną całość. — Początek tego drugiego i zarazem ostatniego występu warszawskich gości odbędzie się o godz. 10.30 wiecz. Bilety w cenie od 1,50 do 6 zł. już nabywać można w dziennej kasie.

Król Migdałowy zapowiedziany jest jako specjalna zabawa dla naszych milusińskich, która odbędzie się w dniu Trzech Króli w Teatrze Miejskim, łącznie z przedstawieniem dla dzieci z konkursem deklamacji i specjalnymi popisami, które odbędą się przy udziale świetnej orkiestry 64 p. p. pod dyrykcją kpt. Dułina.

Sprawczanie z czynności Komitetu obywatelskiego pomocy dla głodnych dzieci.

Sprawozdanie z 1 grudnia 1926 zbadane przez komisję rewizyjną, wykazuje pozostałość kasową w kwocie 1162,07 zł.

Dochód: W grudniu 1926 298 zł. W roku 1927: w styczniu 815,18 zł., w lutym 869, w marcu 2743, kwietniu 523,55, maju 1403,64, czerwcu 145, lipcu 41, sierpniu 39, wrześniu 15, w październiku 1250, listopadzie 1250, grudniu 395; odsetki oszczędnościowe do 30. 9. 1927 r. 60,30. Łączny dochód 11009,74 zł.

Wydatki wynoszą w r. 1927: w styczniu 798,80 zł., w lutym 1259,95, marcu 1697,95, kwietniu łącznie z „święconem” 2157,80, maju 1570, czerwcu 143,09, lipcu 46,90; łączne wydatki 7674,49 zł.

Po potrąceniu z dochodów w kwocie 11009,74 zł., wydatków 7674,49 zł., pozostaje 3335,25 zł.

Dr. Edm. Bernecki

— **Nowe ceny za spirytus.** Rozporządzenie Rady Ministrów, ogłoszone w „Dzienniku Ustaw” nr. 114 z 23 bm. ustala nowe ceny monopolowe za spirytus. Za 1 hl 100° wynoszą one dla województwa pomorskiego 99,00 zł., dla województwa poznańskiego 96,00 zł.

— **W sprawie likwidacji stosunków z weksli,** do których mają zastosowanie przepisy kodeksu handlowego z 1808 r. ukazało się rozporządzenie p. Prezydenta Rzplitej w „Monitorze Polskim” (nr. 293).

— **W sprawie zasiłków dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia wojskowe** ukazało się rozporządzenie p. ministra spraw wewnętrznych w „Monitorze Polskim” (nr. 294).

KRONIKA

Bydgoszcz, dnia 29-go grudnia 1927 roku.

KALENDARZYK

Dziś: Tomaszka K.
Jutro: Sabina, Eugen.
Wschód słońca o godz. 8,13.
Zachód słońca o godz. 3,51.

DIŻUR NOCNY W APTEKACH

Od wtorku 27. bm. do poniedziałku 2. 1. 28 r. dyżurują następujące apteki.
1. Apteka pod Koroną, ul. Dworcowa.
2. Apteka pod Niedźwiedziem, ul. Niedźwiedzia.

Wypożyczalnia książek „Lektora”, ulica Gdańska 141. otwarta codziennie od godziny 8 rano do 6 wieczór. Telefon 1739.

TEATR MIEJSKI.

Dziś Teatr Miejski występuje z premierą współczesnej operetki p. t. „Adieu Mimi”. Poprzedzony wybitnym wprost powodzeniem na wszystkich scenach, roześmiany ten utwór, obfituje w sceny wysoce komiczne i prześliczne melodie o typie współczesnym. Baletmistrz Fabian urozmaicił operetkę pomysłowymi ewolucjami, reżyserja zaś znalazła w p. Józefowiczu zamiłowanego kierownika. Pełna temperamentu dyrekcja kapelmistrza Lewickiego, uwydatnia należycie piękno partytury R. Benatze-go. W obsadzie przodują nazwiska pp. Morozowiczowej, Orszańskiej (tytułowa) Niwińskiej, Marzewskiej, Piekarczykówny, Borskiego, Daniłowicza, Kadena, Lapińskiego, Oledzkiego, Mileckiego, i innych. W akcie drugim ośm maszyn do pisania użyczała bezinteresownie firma Skóra, ul. Gdańska. Między aktem II a III akcja rozgrywa się na widowni z udziałem solistów, chóru i baletu. Zainteresowanie premierą wyjątkowe.

— „Zaczarowana królowa” piękna baśń fantastyczna Or-Ota okraszona muzyką i tańcami ukaże się dla naszych miłusińskich w nadchodzącą sobotę, dnia 31. bm. o godz. 4 popoł. po cenach najniższych.

— Wielka Rewja Operetki „Nowości” w Warszawie — wystąpi gościnnie w Bydgoszczy. Miasto nasze oczekuje niebawem artystyczną sehsacją. Przybywa do nas w tryumfalnym pochodzie po całej Polsce wielka revue Teatru „Nowości” w Warszawie i wystąpi w Bydgoszczy — w niedzielę dnia 1 stycznia 1928 r. jedyny raz o godz. 11 w nocy. Odegraną zostanie wspaniała rewja p. t. „Jak i gdzie” pióra Tommy, Willy i Yelly — układu Konrada Toma, która w Warszawie grana była od początku sezonu z nadzwyczajnym wprost powodzeniem. Znakomity zespół Revue „Nowości”, który po raz pierwszy zaprezentuje się naszej publiczności liczy 30 osób zespołu, posiada własny chór, orkiestrę oraz wspaniałe brzoła, złożony z 116 urodziwych Nouvenat-Girls. Na czoło wykonawców wspaniałego programu wysuwają się znakomici artyści stołecznej tej miary, co: Czerniawska, Perlińska, Jaworska, Czerska, Wojciechowska. Bolesław Horski, świetny komik i reżyser Władysław Szczawiński, urodziwy amant Chmielarczyk, Nawrocki, Sulima i wielu innych. Balet ze spółdzielniam synnego baletmistrza prof. A. Lubińskiego i znakomitej primabaleriny Perlińskiej — zachwyci niewątpliwie wszystkich. Znakomita revue teatru „Nowości” w Warszawie jest znaną w całej Polsce. że więcej reklamy nie potrzeba. Dodamy tylko że pomimo niebawomych kosztów tej farsy europejskiej imprezy — ceny biletów są stosunkowo bardzo niskie. Ze względu na spodziewany natłok publiczności należy pospieszyć się z zakupem biletów, które są już do nabycia w kasie Teatru Miejskiego.

Cyrk „Medrano” urządzi w sobotę 31 i w dzień Nowego Roku wielkie przedstawienie. W każdy wieczór zostaną wylosowane ładne i pożyteczne podarki, jak żywa łusta gęś, kura, pakiety czekolady i t. p. Losy będą bezpłatnie rozdane przy zakupie biletów wstępu. W programie. nowe występy, zakończy arcywesoła scena mimiczna.

— Prawdopodobny przebieg pogody w Polsce: Pogodnie, lub dość pogodnie. Na wschodzie i południu chmurno i możliwy drobny śnieg. Umiarkowanie mroźno. Słabe wiatry północne.

— Silny mróz nastąpił po ciepłych, pogodnych dniach. Zima, która na czas świąt ustąpiła miejsca złudnemu przedwiosniu, powróciła na nowo. Dzisiaj rano notowaliśmy 10 stopni mrozu.

— Opera „Jakób Lutniści” przez radjo. Jak wiadomo, przed kilku dniami Teatr Polski w Poznaniu wystawił operę Henryka Opieńskiego p. t. „Jakób Lutniści”. Dziś w czwartek o godz. 19,20 adiosłuchacze z całej Polski będą mogli usłyszeć tę operę, gdyż wszystkie polskie stacje nadawcze transmitować ją będą z Poznania.

— Przygotowania do wielkiego bału masekowego Bydgoskiego Towarzystwa Wioślarskiego w czwartek 5 stycznia 1928 r. w salach Strzelnicy, który, jak w poprzednich latach, będzie stanowił clou i wspaniałe otwarcie karnawału, toczą się w szybkim tempie. Dowiadujemy się, że efektowna dekoracja i iluminacja sal stylu nowoczesnego, będzie pomysłu p. Orlikowskiego, szef-dekoratora Bydgoskiego Domu Towarowego. Do tańca przygrywać będą 3 pierwszorzędne orkiestry, w tem znany zespół orkiestrowy Kina „Kryształ”. Ograniczoną ilością zaproszeń służy jeszcze p. Ramisch, Gdańska 5.

— Doksztalające kursy dla szyprow, zeglarzy i tratwiarzy. W tutejszej Miejskiej Szyperskiej Szkole Doksztalającej przy ulicy Chwytowo 12 otwiera się z początkiem stycznia doksztalające kursy dla kandydatów na szyprow, zeglarzy i tratwiarzy.

Kursy trwać będą 6—10 tygodni. Bliższych informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje Dyrekcja Szkoły dnia 31. 12. br. od godziny 4—5 po poł.

— Z Bydgoskiego Klubu Szachowego. Na ostatnim walnym zebraniu B. K. Sz. (Bydg. Klubu Szachowego) wybrano prezesem p. dr. Sznajkowskiego, wiceprez. r. Fajfiera, sekr. Krasickiego, gosp. Warkiewicz, skarbn. Droesego. — Komisja rewizyjna pp.: Potoniec, Powala Mieczysław, Patejdl. — Obecny lokal Klubu: „Boston” (róg ulic Dworcowej i Dr. Warmińskiego).

— Oplatek u szachistów. Zaprasza się wszystkich członków B. K. Sz. i sympatyków gry szachowej na wspólny oplatek, który urządzamy w „Bostonie” (róg ul. Dworcowej i Dr. Warmińskiego) dnia 5-go stycznia o godz. 19,30. Zgłoszenia i opłatę 3 zł przyjmuje skarbnik p. Droese („Boston” g. 18—24).

— Towarzystwo Powstańców i Wojaków Jachcice urządza w sobotę 31 grudnia br. o godz. 5,15 wieczorem obchód gwiazdkowy w sali p. Trzebiatowskiego, na który członków i sympatyków serdecznie zaprasza.

— Rejonowy Zakład Żywnościowy w Bydgoszczy zakupuje w magazynach paszy przy ulicy Jagiellońskiej 28 siano i słomę według wagi wozowej po cenach rynkowych.

Gwiazdka Harcerzy w Szkole Wydziałowej Męskiej.

W środę dnia 21-go bm. odbył się w auli tutejszej Szkoły Wydziałowej Męskiej wieczorek wigilijny XI. drużyny harcerskiej im. Marcinkowskiego. W uroczystości tej brał udział prócz młodzieży, kapelan harcerstwa tutejszego ks. Szymański, p. prof. Palaszewski, oraz grono nauczycielskie szkoły wydziałowej z rektorem p. Januszewskim na czele.

Aula szkoły przybrała wygląd świąteczny; w środku postawiono choinkę świetnie przystrojona, iskrząca mnogością światełek. Przy obficie zastawionych stołach zajęli miejsce goście i młodzież szkolna. Harcerze na hasło drużynowe zaprezentowali się opiekunowi drużyny p. Kabacińskiemu, który odebrał raport, przemówił do nich krótko, zachęcając ich do pielegnowania idei harcerskiej i zwracając im uwagę na do niej należącą chwilę uroczystości wigilijnej.

Odśpiewano kilka kolend z towarzyszeniem orkiestry szkolnej, poczem nastąpiła rzewna chwila dzielenia się opłatkiem. W dzielności tych maluczkich o twarzach rozpromienionych, krzątających się około swych wychowawców, którzy chętnie dzielili się ze swymi uczniami. — Ksiądz Hoffmann, prefekt szkoły w serdecznych słowach, pełnych kapłańskiej miłości, zwrócił się do nauczycielstwa i młodzieży harcerskiej, wskazując na uroczystą chwilę dzielenia się opłatkiem, na piękną tradycję, sięgającą czasów pierwszego chrześcijaństwa.

— Wieczorny kurs handlowy przy Miejskiej Szkole Handlowej. W pierwszych dniach stycznia zostanie otwarty przy Miejskiej Szkole Handlowej pięciodniowy Wieczorny Kurs Handlowy dla dorosłych, którzy ukończyli 18 lat. Program kursu obejmuje całokształt przedmiotów handlowych ze szczególnym uwzględnieniem księgowości wszelkich systemów, dostosowanej do potrzeb życiowych, prawo handlowe, wekslowe, czekowe, sprawy celne i podatkowe, arytmetykę handlową, ponadto dla chętnych naukę stenografii polskiej i pisanie na maszynach. — Wpisy przyjmuje codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt Dyrekcja szkoły przy ul. Jagiellońskiej 24. w godz. od 10—12 rano, tel. 16-61.

— Podziękowanie. Wszystkim szlachetnym dobrodziejom, którzy większymi ofiarami pieniężnymi i podarkami przyczynili się do uświetnienia gwiazdki dla biednych parafii św. Trójcy, składa na tej drodze zarząd Konferencji Pań św. Wincentego a Paulo jak najserdeczniejsze Bóg zapłać!

Obchód gwiazdkowy Pracowników Gastronomicznych.

W dniu 25. bm. w pierwszy dzień świąt w sali Resursy Kupieckiej odbył się obchód gwiazdkowy Pracowników Gastronomicznych. Sala przepelniona była przeważnie dziećmi, nie brakowało także starszych. Obchód zagałił członek zarządu kol. Kowalski, witając przedstawicieli restauratorów w osobach p. Palejowskiego i p. Fiołki oraz przybyłych gości. Pan Fiołka wygłosił krótkie lecz wzniecone przemówienie, poczem po wspólnym odśpiewaniu kolendy, przystąpiono łamaniu się opłatkiem, składając sobie wzajemnie życzenia. Po tym pięknym obrzędzie rozdawano dzieciom gwiazdki. Wieczorem o godz. 9-tej odbył się wieczorek familijny, gdzie też nie brakowało miłych zaproszonych gości. Bawiono się obojętnie do białego dnia przy dźwiękach orkiestry 62 p. p. pod batutą p. Boćka.

Oplatek w Bractwie Strzeleckim.

(s) Wczorajszej środy obchodzili bydgoskie Bractwo Strzeleckie swój doroczny wieczór gwiazdkowy, który, jak zwykle w sympatycznym gronie braci Strzelców, upłynął w niezwykle miłym nastroju.

W salce Strzelnicy zebrała się pokaźna liczba członków z rodzinami. Powitał ich serdecznie s. sekretarz pow. Parzysz. Pod choinką łamano się opłatkiem i odśpiewano kilka naszych starych, pięknych kolend, poczem przy zastawionych stołach spędzono czas w miłej pogawędce. Pięknym urozmaiczeniem był występ skrzypkaczki panny Janekowskiej, która odegrała przy akompaniamencie panny Zimmerówny udatnie kilka utworów Beethovena i Wieniawskiego. Darzono ją gromkimi oklaskami. P. Kasprzewski wygłosił serdeczną przemowę, wzywając do zgodnej współpracy członków z zarządem. Wesole spędzono wieczór przy piernikach i jabłkach, serdecznie się bawiąc w miłej pogawędce. Szczególnie ulubionym tematem był zapowiedziany bal masekowy Bractwa, który odbędzie się dnia 8-go stycznia.

Zmiany w garnizonie bydgoskim

Dziennik Personalny nr. 28 ogłasza cały szereg mianowań i przeniesień. Tylko te zmiany i mianowania podajemy, które dotyczą garnizonu bydgoskiego.

Podpułkownik Zabawski Eugeniusz, dotychczasowy zastępca dowódcy 61 pp. mianowany został dowódcą 51 pp.

Kapitan Błażejowski Stanisław 61 pp. mianowany oficerem sztabu 15. Dywizji Piechoty.

Major Falewicz Tadeusz Antoni z 16 p. ułanów, mianowany zastępca dowódcy 25 p. ułanów.

Major Nowicki Michał z 16 p. ułanów mianowany inspektorem rejonowym koni w Kaliszu.

Major Myrka Karol z 3 p. a. p. mianowany zastępca dowódcy 15. p. a. p.

Podpułkownik Karkosiek, oficer placu w Bydgoszczy, mianowany rejonowym inspektorem koni w Bydgoszczy.

Porucznik Gorzechowski Henryk z 16 p. ułanów, odkomenderowany został na kurs dla młodszych oficerów w Grudziądzu.

Wykupienie świadectw przemysłowych na rok 1928.

Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych Bydgoszcz-miasto przypomina, że termin wykupna świadectw przemysłowych na rok 1928 upływa z końcem grudnia roku bieżącego.

Z dniem 2 stycznia 1928 r. przystąpi Urząd do przeprowadzenia lustracji przedsiębiorstw, a winnych zupełnego niewykupienia lub posiadania nieodpowiednich świadectw przemysłowych, pociągnie do odpowiedzialności karnej na zasadzie art. 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

Pozatem przypomina się, że z dniem 15 grudnia br. upłynął termin płatności podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego w miesiącu listopadzie br. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii i przedsiębiorstwa przemysłowe I-V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przedsiębiorstwa sprawozdawcze.

Podatek dochodowy.

W związku z obwieszczeniem w sprawie podatku dochodowego, ogłoszonym w dziennikach w połowie grudnia 1927 r. podaje się do wiadomości, że listy imienne osób, zajmujących mieszkania w dniu 15. 12. br., wykazy członków rodziny i wykazy osób mających samoistny dochód, będą w najbliższych dniach doręczone interesowanym osobom przez Urząd Podatkowy Magistratu, wobec czego należy się wstrzymać zupełnie z nachodzeniem tak Urzędu Skarbowego jak i Urzędu Podatkowego (przy Magistracie) o wydanie wspomnianych list i wykazów.

Należy wypełnione wykazy, należy zwrócić Urzędowi Podatkowemu przy Magistracie, Nowy Rynek nr. 1 I piętro.

Urząd Skarbowy Podatk. i Opłat Skarb. Bydgoszcz — miasto.

PROGRAM W KINACH.

NOWOŚĆ Potężne dzieło pisarza rosyjskiego Merezkowskiego p. t. „Dekabryści” znalazło wierne odbicie w filmie pod tymże tytułem, wyświetlanym w kinie Nowości. Powieść w obrazie zyskała na wyrazistości, tembardziej, że widzimy tam żywo i z prawdą życiową zagrane sceny z rewolucji 1825 r. w Rosji, oryginalne typy rosyjskie i stroje z przed 100 laty za panowania carów. Obraz ten z pewnością „monarchistów” naszych zraził do dalszego propagowania absolutyzmu. W każdym razie na czas przedwyborczy oryginalny film.

KRYSTAL. Dziś, ostatni raz zabawią publiczność Pat i Patachon w świetnej komedji „Na swoich śmieciach”. W komedji tej znowu widzimy tych dwóch znakomych komików w swych właściwych rolach, to też pobudzają stale do śmiechu. W nadprogramie farsa dwuaktowa i dziennik. Orkiestra zwiększona wykonuje piękną wiankę kolend.

MARYSIENKA: arcydzieło sztuki amerykańskiej z gwiazdą filmową Douglasem Fairbanksem w roli głównej, pt. „Znak Zory”.

CORSO: potężny dramat, według słynnej powieści Rafaela Sabatini p. t. „Demon Morza”. W roli głównej znany sportowiec amerykański Milton Sills. Obraz ten porwa swoją treścią, bogatą wystawą i grą Sillona.

Empe.

Z Muzeum Miejskiego.

Wystawa obrazów profesora Stabrowskiego i Wandy Gentil-Tippenhauer.

W Muzeum Miejskiem otwarto wystawę jubileuszową profesora Stabrowskiego. Jako wychowanek Akademii Petersburskiej, lat osiemdziesiątych, holduje Stabrowski modnemu tam wówczas idealizowanemu realizmowi. W sztuce jego prócz potężnego wpływu realisty Rjepina dostrzec można wpływy angielskich praerafaelitów, monachijskich „sztimungowców” i francuskich impresjonistów. Brak prac zaginionych w Bolszewji, nie pozwala określić zdecydowanego stanowiska artystycznego Stabrowskiego. W każdym razie jest to natura czuła na ruch artystyczny, łatwo poddająca się wpływowi, umiejająca z korzyścią te wpływy zastosować dla swoich celów. Zresztą sam charakter twórcy Stabrowskiego nie dał mu się skryształizować o pewny typ plastyczny. Impulsem bowiem twórczym Stabrowskiego to nie wizja plastyczna—malarska, lecz wizja literacka. Można to nazwać silną czy słabą stroną jego dzieł. Faktu samego to nie zmienia.

Wychodząc z tego założenia Stabrowski zwraca główną uwagę na fabułę, treść obrazu, którą oszłomiony widz—traci te walory, jakie obraz powinien mieć przedewszystkiem. Zgromadzone obrazy, pochodzące z różnych epok jego twórczości, dają tego aż nazbyt liczne dowody. Najłatwiej skonstatować można słabość zarzutów na portretach, które są niejako probierzem dla umiejętności malarza. Sztucznie-teatralne podymalowane postaci nie zrównoważają dla choć trochę zastanawiającego się widza kardynalnych błędów w proporcjach (nr. 3 portret w kostjumie Valasqueza absolutnie za krótki, nr. 9, 11 itd.) i modelunku. Tu i ówdzie znajdzie się portret o rzeczywistych wartościach, jak np. nr. 5.

Wymienione wady mają też kompozycje figuralne, noszące na sobie

piętno teatralności w układzie zupełnie przypadkowym (św. Teresa) W „Bajce”, w której znaczyć wysiłek kompozycyjny mdły kolorystyczny brutalnych akcentach cynobru, oraz nienaturalne wydłużenie figur psuje efekt całości. Krajobrazy, to typowe „stimmungsbilder”y monachijskie” z całym aparatem błyskawic i ciężkich zwałów chmur. Brak im jedynie czystości barw i uroku polskiego krajobrazu. W pejzażach z Grecji i Włoch też niema blasku światła i barw tak charakterystycznych dla krajów południowych. Kompozycja z Marokko skąpana w pełnym świetle wykazuje tak rażące błędy rysunkowe, że nawet jasny bogaty jej kolorystyczny wynagrodzić ich nie może. Przypuszczamy, że może zbyt szybkie zaaranżowanie wystawy, lub brak miejsca, nie dozwoliły okazać twórczości Stabrowskiego w korzystniejszym świetle.

Zaznaczyć wypada, że Stabrowski prócz działalności artystycznej działał jako pedagog. Należał on do pierwszego grona profesorów w „Warszawskiej Szkole Sztuk Pięknych”, jeszcze za czasów rosyjskich. Na tem stanowisku rozwinął owocną działalność.

W ostatniej salce rozmieszczono prace p. Gentil-Tippenhauer, które poza udatnymi batikami nie posiadają poważniejszych walorów artystycznych.

Katalog obrazów wydany jest nieestetycznie. W monografii profesora Kazimierza Stabrowskiego są pewne nieścisłości. Autor jej pomylił się, pisząc, że Pruszkowski był uczniem Stabrowskiego. Ostatni zeszyt „Sztuk Pięknych” przynosi monografię Pruszkowskiego, pióra Szczęsnego Rutkowskiego, w której tenże podaje, że Pruszkowski bawiąc w Warszawie był jedynie uczniem Krzyżanowskiego.

Kalendarzyk zebrań Ch. Z. Z.

Zebrań zarządu okręgowego Ch. Z. Z. w piątek, 30 bm. o 7-ej w sekretarjacie. Z powodu ważnych spraw komplet konieczny! Konferencja zarządów filijnych i mężów zaufania później.

Walne zebranie Ch. Z. Z. filii tartaki, (Zimne Wody) odbędzie się w niedzielę, dnia 1-go stycznia 1928 r. o godz. 2-jej popołudniu w lokalu p. Szerbartha przy ul. Toruńskiej.

Zebrań Ch. Z. Z. filii szewskiej odbędzie się w poniedziałek, dnia 2 stycznia 1928 r. o godz. 7-jej w „Ognisku”.

Sprawy bardzo ważne. Uprasza się o liczny udział. Zarząd.

Z ŻYCIA TOWARZYSTW.

Żeńskie Tow. gimn. „Sokol”. Dziś, w czwartek, o godz. 7 wiecz. zbiórka wszystkich druhen ćwiczących, w sekretarjacie. Dworcowa 2. Na porządku dziennym omówienie ćwiczeń rytmiki i inne sprawy.

Bydgoskie Towarzystwo Wioślarskie. Członkowie, którzy pragną wprowadzić gości na bal maskowy w czwartek, 5 stycznia w salach Strzelnicy, zechcą zwrócić się po zaproszenia do drh. Kamischa, Gdańska 5.

Tow. Młodszych Sceny! W czwartek, 29 bm. o godz. 7.30 wiecz. odbędzie się u p. Bielawskiego, ul. Pomorska, narożnik Szczecińskiej próba z dramatu. Punktualne przybycie kompletu konieczne.

Tow. Młodych Polek „Przedświt” przy Farze oddział starszy. W piątek, 30 bm. o 7 wiecz. w salce przy Farze obchód gwiazdkowy. Obecność wszystkich druhen konieczna, goście i sympatycy mile widziani.

K. S. „Iron”. Obchód gwiazdkowy w piątek, 30 bm. o 7 wiecz. w lokalu p. Rudkowskiego przy ul. Grunwaldzkiej 145.

Sokol XII, konny. Zebranie zarządu odbędzie się w piątek, 30 bm. o 7.30 wiecz. w lokalu „Ogniska”, ul. Jagiellońska 71. Na porządku dziennym ważne sprawy. Komplet konieczny.

Grono Przyjaciół Sceny. Dziś, w czwartek, o godz. 7-jej w Strzelnicy schadzka koleżeńka. Tamże można nabyć jeszcze zaproszenia na bal maskowy. Uprasza się przybycie wszystkich członków. Komisja zabawowa czynna od dziś godz. 4 do godz. 11 wiecz. przy dekoracji sali. Również uprasza się wszystkich innych członków o pomoc w dekoracji.

Klub wioślarski „Gryf”. Dziś, 1. i czwartek, 29 bm. o godz. 20-tej, zebranie zarządu i komisji zabawowej. Listy gości, chcących wziąć udział w naszym wielkim balu maskowym, składać jeszcze można w sekretarjacie klubowym przy ul. Hermana Frankego 2.

Powstańcy i Wojacy, Szwedkowo. Dziś, w czwartek, o 6 wiecz. w lokalu drh. Kołodzieja zebranie zarządu i komisji zabawowej; amatorzy, którzy odgrywali sztukę p. t.: „Noc w Belwederze” zechcą się zjawić. W piątek, 30 bm. lekcja śpiewu u p. Jaśniewskiej, ul. Poznańska, 20 o godz. 7.30.

K. S. „Astorja”. Nadzwyczajne walne roczne zebranie w piątek, 30 bm. w kancynie kolejowej przy ul. Zygmunta Augusta 10, punktualnie o godz. 8-jej. Z powodu bardzo ważnych spraw, jak wybór nowego zarządu i t. d. komplet konieczny. Nowi członkowie mile widziani.

Błąd drukarski. We wczorajszym artykule „O turbinę dla nowej elektrowni miejskiej” zaszedł błąd drukarski. Zamiast „100 robotników, których zatrudniają zakłady Skody w Warszawie” winno być 1000 robotników i 35 inżynierów Polaków.

Bank Polski płacił dnia 29 grudnia za: dolary amerykańskie 8,85—8 84; funty szterlingów 43,33; franki szwajcarskie 171,60; franki francuskie 34,95; marki niemieckie 211,22; guldeny gdańskie 174,99; szylingi austriackie 125,42; liry włoskie 46,85; korony czeskie 26,29

Giełda warszawska

z dnia 28 grudnia

Akcje: w złotych:

Table with 2 columns: Bank name and price range. Includes Bank Polski (155,50-155 00), Bank Handlowy (123,00), Bank Zachodni (30,00), Kijewski (85,00), Spiess (140,00), Sirem (17,50), Łazy (0,40), W. T. Węgla (108,75-108,00), Nobel (45,00), Lilpop (39,50), Modrzejów (08,90), Starachowice (62,00-62,50), Borkowski (18,50)

Notowania Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu.

Poznań, dnia 28. 12. 1927 roku. płacono za 100 kg. w zł.

Table with 2 columns: Commodity and price range. Includes Zyto (38,10-39,40), Pszenica (46,01-47,00), Jęczmień (39,50-41,00), Jęczmień zwykły (33,00-35,00), Owies (32,50-34,25), Mąka żyt. 65 proc. z wor. stan. (00,00-56,75), Mąka pszen. 65 (66,50-70,50), Otręby żytnie (28,00-29,00), pszen. (27,50-28,50), Rzepak (61,00-68,00), Groch polny (48,00-53 00), Groch Victorja (61,00-82,00), Ziemiaki jadalne (0,00-0,00), Ziemiaki fabryczne 16% (0,00-0,00)

TARGOWICA MIEJSKA

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, dnia 28. 12. 1927 roku.

Bydło:

- A. Woły: c) młode mięsiste nie wytuczone i starsze wytuczone; B. Stadniki: a) pełnomięsiste, wyrosłe najwyższej wartości rzeźnej; b) pełnomięsiste młodsze; c) miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze

- C. Jąłówki i krowy: a) pełnomięsiste wytuczone jąłówki najwyższej wartości rzeźnej; b) pełnomięsiste wytuczone krowy najwyższej wartości rzeźnej do lat 7; c) starsze wytuczone krowy i mniej dobrze krowy młodsze i jąłówki; d) miernie odżywione krowy i jąłówki; e) licho odżywione krowy i jąłówki

Cielęta:

- b) najprzedniej, cielęta tuczone; c) średnio tuczone cielęta i najprz. ssaki; d) mniej tuczone cielęta i dobre ssaki; e) liche ssaki

Owce:

- Opasy chłewne. a) jagnięta tuczone i młodsze skopy tuczone; b) liche jagnięta i owce; c) miernie odżywiane skopy i owce

Świnie:

- b) pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi; c) pełnomięsiste od 100 do 120 kg.; d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg.; e) mięsiste świnie ponad 80 kg.; f) maciory i późne kastro

Stan wody w Wiśle w dniu 29. grudnia rano: Zawichost 1,79; Warszawa 1,56; Płock 2,10; Toruń 1,12; Forlcn 1,68; Chelmino 1,36; Grudziądz 1,42; Korzeniewo 1,69; Piekło 0,96; Tczew -0,02; Einlage +1,96; Schiewenhorst 2,12.

KRONIKA POLICYJNA.

Ujęcie złodziei. Dnia 27 bm. ujęto dwóch osobników za kradzież cynkowej blachy z nagrobków starego cmentarza ewang. Poszkodowani mogą się zgłosić w tej sprawie w komisarjacie V P. P.

W Komisarjacie Kolejowym P. P. znajduje się jedna walizka brązowa mała z zawartością, pochodząca z kradzieży.

Kto jest poszkodowany? Tutejszy Wydział Śledczy przeprowadza dochodzenia przeciwko Franciszkowi Tulodzińskiemu o sprzeniewierzenie wzgl. oszustwo. Osoby poszkodowane przez wymienionego niech się zgłoszą w Wydziale Śledczym przy ul. Jagiellońskiej 21 pokój 71 w godzinach urzędowych.

Czyje pieniądze? W korytarzu domu przy ul. Zamojskiego nr 8 znaleziono pewną gotówkę, którą można odebrać w V Komisarjacie przy ul. Zamojskiego.

PROGRAMY RADJOFONICZNE.

CZWARTEK, 29 GRUDNIA.

Poznań (344,8 m) godz. 12,05 transmisja z Warszawy odczytu dla młodzieży; godz. 14,00 notowania giełdy pieniężnej i komunikaty Pa'ał; godz. 17,20 odczyt p. t. „Jasełka dawniej i dzisiaj” — wygłosi ks. dr. Br. Gładysz; godz. 17,45 transmisja z Warszawy; godz. 19,00 nadprogram; godz. 19,20 audycja wieczorna „Jakób lutnista”, opera Henryka Opieńskiego (transmisja z Teatru Wielkiego w Poznaniu); godz. 22,00 sygnał czasu, komunikaty Z. O. K. Z. i Pa'ał; godz. 22,30 transmisja muzyki tanecznej z winiarni „Carlton”.

Warszawa (1111 m) godz. 12,05 odczyt p. t. „Bajki Krasickiego” (z cyklu odczytów organizowanych przez Min. W. R. i O. P. dla młodzieży szkolnej) — wygłosi prof. Jan Olszewski; godz. 16,25 komunikat harcerski; godz. 16,40 „Kącik dla kobiety”; godz. 17,20 „Wśród książek”; godz. 17,45 audycja literacka; radjofonizacja noweli „Ol Soni Kisan” — Wacława Sieroszewskiego; godz. 19,20 transmisja z Poznania (opera „Jakób lutnista” Opieńskiego).

Wywołanie. Czesław Budnik w Sądach pow Wyrzysk wniósł o wywołanie zagubonego kwitu za stawniczego wystawionego w dniu 20 grudnia 1926 r. przez Bank Polski. Oddział w Bydgoszczy, wedle którego wnioskodawca zastawił w Banku Polskim Oddział w Bydgoszczy 29 sztuk listów za stawnych zbożowych Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w ogólnej sumie 1258 str metr i uzyskał pod zastaw tych papierów wartościowych pożyczkę w wysokości 11300 zł. płatnych w Bydgoszczy w Oddziale Banku Polskiego. Wzywa się niniejszem posiadacza wyżej określonego dokumentu, by najdalej w terminie wywoławczym w dniu 24 kwietnia 1928 godz. 9 zgłosił swoje prawo w niżej podpisanym Sądzie, pokój 29, i przedłożył wspomniany dokument. W przeciwnym razie zostanie ów dokument uznany za pozabawiony mocy prawnej. (31467) Bydgoszcz, dnia 12 listopada 1927 r. Sąd Powiatowy.

Poszukuje się pokój z kuchnią w pobliżu ul. św. Trójcy, Poznańskiej. Czynną placę za rok z góry, przeprowadzę także remont. Spieszne oferty do Dzien. Bydg. pod „W. P. 1.” 31478

Dla wdowy lat 38, młodej, inteligentnej, z majątkiem 20000 zł poszukuje męża, urzędnika lub dobrego rzemieślnika. Biuro Kolarzenia „Fenix”, kier. F. Wick, Król. Jasnog. 4. (31436)

Na Sylwestra

poleca rummy, araki i różne puncze koniaki i likiery — Bordeaux białe i czerwone Reńskie, Mozelskie i słodkie — Węgierskie Wina musujące Emil Werckmeister nast. tel. 11 Jagiellońska 64 tel. 11 31476

Obszerne ubikacje handlowe

na I piętrze w centrum Bydgoszczy, nadające się na hurtownię lub biura wraz z mieszkaniem 7-pokojowym zaraz do wynajęcia.

Oferty pod „Ubikacje handlowe” do „PAR” Bydgoszcz, Dworcowa 72. (31514)

Cegielnia wapienno - piaskowa

Niech. pow Sepolno

CEGLE

w najlepszym gatunku i w każdej ilości do natychmiastowej dostawy. Jan Glugla.

Obwieszczenie.

Piekarnie, cukiernie i inne zakłady przemysłowe, wytwarzające pieczywo przeznaczone do użytku publicznego, powinny pod rygorem kar najpóźniej do 24 maja 1928 być zaopatrzone w mechaniczne urządzenia do przesiewania mąki wzgl. do mieszania i zagniatania ciasta w miejsce praktykowanego obecnie przesiewania wzgl. mieszania i zagniatania ręcznego. (31477)
Bydgoszcz, dnia 14. 12. 1927.

Miejski Urząd Policyjny

(-) Hańczewski, radca miejski.
Pl. VI 2615/27.

Przetarg przymusowy.

Dnia 7-go stycznia 1928 r. o godz. 11-tej przed południem będę sprzedawał w Wojnowie pow. bydgoski w drodze publicznego przetargu za gotówkę najwięcej dającym następujące przedmioty:

2 sasięki i kłapisko z jęczmieniem
Ackermann, egzektor, Sienko. (31503)

Sprzedaż przymusowa.

W piątek, dnia 30 bm. przed południem o godz. 11 sprzedane będą przy ul. Dr. Emilia Warmińskiego nr. 9. przez licytację najwięcej dającym za gotówkę następujące przedmioty:

około 500 lampek radiowych, 2 biurka, szafka do akt, stolik do maszyny, 2 krzesła i tokarka (Fitzner i Gampel).
Kozłowski, komornik sądowy w Bydgoszczy. 31515)

Biuralistka

korespondentka, pisząca biegle na maszynie (po polsku i niemiecku), znająca dobrze księgowość, potrzebna. Zgłoszenia pod „500“ do filii Dziennika Bydgoskiego. (F16577)

Przetarg przymusowy.

W piątek 30 bm. o godz. 10-tej przed południem sprzedam publicznie w mojej kancelarii, przy ulicy Długosza 8, za gotówkę najwięcej dającemu

futro damskie

Bydgoszcz, dnia 29. XII. 27 r. (31506)
Kowalski, komornik sądowy w Bydgoszczy.

Cukiernia Grey

Telefon nr. 212 ul. Gdańska 23

poleca na Sylwestra:

co godzinę świeże paczki

sztuka 0,25 zł.

nadziwane rozmaitemi konfiturami.

Przyjmuje się zamówienia na paczki z wkładkami żartowymi

Uskutecznia wszelkie przesyłki pozamiejscowe.

31491)

Wielki skład
Centryfug „Milena“
od 35 do 330 litr. wydajności na godzinę.
Cichy bieg
Najdokładniejsze odfuszczenie 26576
Dogodne warunki spłaty
Bracia Ramme, Bydgoszcz
ulica św. Trójcy 14 b. Tel. 79.

POMPY
różnego rodzaju do napędu ręcznego, manetowego i mechanicznego, do zwykłych i głębokich studni.
STUDNIE
wiercone artezyjskie, wodociągowe, wiercenia poszukiwawcze.
J. Koczyński i Sp.
Bydgoszcz, ul. Gdańska nr. 79.
Telefon nr. 295.
Centrala Poznań.
Fabryka pomp. — Przedsiębiorstwo wiercenia studni.
Rok założenia 1893.

Polecam wszystkie gatunki 29771
Jelit.
Schulz.
ul. Dworcowa 18d.
Tel. 282.
Zlecenia
przyjmuje „Orient“ Lipowa 3. F-16798
Spółnika
czynnego, mającego 500 do 2000 zł gotówki, bystrego kupca do interesu, zapewniającego egzystencję, poszukuję. Bliższe informacje udziela: Chelmo, poste restante M. K. nr. 128. (31496)

POLECENIA
Baczność
panowie furmani! Gdzie jest najtańsze okucie koni? U Nowaka przy ul. Grunwaldzkiej 122. — Tam się dostanie za 10 złotych kompletne okucie konia. 31481

SPRZEDAŻE
35 morg
ziemi, w tem 7 morg łąki, zabudowania maszynowe, dom pod dachówką, inwentarz żywy i martwy za 13.000 zł sprzedaje biuro „Ostoja“, właśc. St. Michałk, Król. Jadwigi 4. (31488)

Skład
kolonialny z towarami i urządzeniami 3 pok. z kuchnią 500 zł i inne wskazuje „Ostoja“, właśc. St. Michałk, Król. Jadwigi 4 (31489)

2 Domy
narożnikowe, centrum Bydgoszczy, wolne 5 pokoi cena 115.000, wpłaty 70—80.000 dochód roczny 1.500, obiekt okazją niebawą. Zgł. Czara Pomorska nr. 3. 16696

Sprzedam dom
3 pokoje i kuchnię z przynależnościami, 3 morgi roli, duży ogród owocowy, 20 minut do tramwaju. Miedzyń, Inflancka 68. 31502

Domów
wil, gospodarstw, majątków ziemskich największy wybór. Szarek, Dworcowa 90, tel. 1900. 16759

Sprzedam
domów, młynów, gospodarstw, restauracji, składów kolonialnych i próchnicy „Orient“, Lipowa 3. F16795

Domy
3 piętrowy skład wolny dla nowonabywców, podwórze, ogród 20.000 zł oraz wiele innych poleca — przyjmuje Barański, Śniadeckich 11. 16047

Futro
sportowe i 2 ubrania sprzedam. Dworcowa 67, parter prawo. 16787

Pianino
marki Beke — Dresden pięknego tonu na sprzedaż. Wiadomość w firmie „Lamus“ Gdańska 137. 16760

Ubranie
frakowe na jedwabiu nieużywane sprzedam. Dworcowa 67, parter prawo. 16788

Kostjum
maskowy tanio sprzedam Dworcowa 31a, podwórze, parter prawo. F-16792

Mebie
wszelkiego rodzaju, solidnego wykonania: kompletne sypialnie, jadalnie, kuchnie oraz pojedyncze szafy, stoły, łóżka, krzesła, kanapy, leżanki na najkorzystniejszych warunkach poleca Andrzej Nowak, Podgórna 28, róg Wełniany Rynek. (31501)

Rolwóz
stosowny dla ogrodnictwa na sprzedaż. Pomorska nr. 71. (F-16785)

KUPNA
Biurka
używane, lecz w dobrym stanie, 2 równe do biura poszukuje. Of. pod „F. P. 7“ do filii Dzien. Bydg. Dworcowa 2. 16611

Kupię
nieduży skład z pokojem lub mieszkaniem na Gdańskiej, bliżej centrum. Zgłoszenia Gdańska 54, Szule. (F-16762)

Bufet
jak i cały zarząd restauracji oddam dobremu fachowcowi na dobrych warunkach, kaucja wymagana. Reflektanci tylko solidni zgłoszcie się mogą „Strzelnica“ Wąbrzeźno. 30811

Maszynista-kowal
potrzebny od 1. II. 1928. Własne narzędzia kowalskie pożądane. J. Stranz, cegielnia parowa, Nakielska 64. (F-16745)

Do 3-letniej dziewczynki
potrzebna panna z dobrem syciem. Pomorska 49/50 I piętro prawo. (F-16791)

Dziecinny
urzędnik gospodarczy, samotywny, z kaucją, potrzebny zaraz dla obszaru 1500 morg. Piśmienne zgłosz. z odpisem świadectw skierować należy do filii Dz. Bydg. Dworcowa nr. 2 pod „Sum’ennv urzędnik“. (F-16783)

Frezera
potrzebuje zaraz. Błaszczak, fabryka Mebli. Sw. Trójcy 14 w podw. I ptr. 31471

Poszukuje
ekspedjentkę z kaucją do 500 zł, Bydgoszcz, Grunwaldzka 145. (31496)

Pielęgniarka
inteligentna, do umysłowo chorej spokojnej narychmiast potrzebna. Zgłoszenia 1 stycznia od 10 do 1-szej. / Dr. Howiecki, ul. Wileńska 9. (F-16780)

Poszukuje
starszą modniarkę. Z. Lubowska, Grudziądz, Rynek nr. 21. (31504)

Uczennicę
starsza przyjmie Kiełpiński, skład rowerów, instrumentów muzycznych i artykułów sportowych. 31513

Ucznia
starszego na ekspedjenta przyjmie Kiełpiński, skład rowerów i instrumentów muzycznych, artykułów sportowych, Grunwaldzka nr. 146. (31512)

2 uczennice
do buchalterji potrzebne. Biuro rewizyjne Brunon Stasiewski, Bydgoszcz, ulica Marcinkowskiego 8a. Telef. nr. 1279. (F-16729)

Ucznia
młynarskiego, najchętniej takiego, który się już uczył, przyjmie zaraz na dogodnych warunkach. Jan Barganowski, Młyn wodny i parowy, Bak, poczta Karstn, stacja Czersk. (31505)

Służąca
może się zgłosić. Skład zegarmistrzowski Stary Rynek 21. (31508)

Dziewczką
do posyłek potrzebną. Skład zegarmistrzowski Stary Rynek 21. (31508)

POSADY POSZUKUJA
Panna
umiejąca dobrze gotować również obeznana dokładnie z pracami domowymi poszukuje od 15. I. posady u lepszego państwa. Zgł. do Dz. Bydg. pod „Dobrze“. F-16752

Pokojują
pracowita, umiejąca dobrze szyć, zna wszelką pracę domową poszukuje zaraz posady. Zgłoszenia do filii Dzien. Dworcowa 2 pod „J. M.“ (F-16774)

Mieszkania
1-2-3-4-5 pokojowe odda „Norma“ Gdańska 24. F-16798

2 pokojowe
mieszkanie z kuchnią za czynszem miesięcznym odda „Norma“ Gdańska nr. 24. F-16799

3 pokoje
z kuchnią gruntownie odremontowane i roczna dzierżawa, i inne mieszkania poleca „Ostoja“, właśc. St. Michałk, Król. Jadwigi 4, godziny biurowe od 9 do 7 bez przerwy. (31490)

1-2 pokoje
bez umeblowania w centrum miasta z używaniem łazienki dla samotn. pana potrzebne zaraz. Zgłosz. do filii Dz. Bydg. Dworcowa 2 pod „L. E.“ (F-16723)

7 pokoi
mieszkanie w centr. miasta do wydzierżawienia ewtl. za zamianą na 4—5 pokoi. Szczeg. w Grakonie, Marcinkowskiego 7-9. F-16808

Mieszkania
1-2-3 pokojowe odda „Pośrednictwo“ Hetmańska 25. (31473)

Mieszkania
2-3-4-5-6-7 pokojowe wkaże „Orient“, Lipowa 3. (F16796)

2-3 pokoi
w okolicy ul. Kościuski. Roczny czynsz płacę z góry. Zgłosz. do Dz. Bydg. pod „J. R. O.“ (31475)

Pokój
umiebl. do wynajęcia dla 2 panów z utrzymaniem od 1 stycznia. Garbary 17, II ptr. lewo. F-16761

Na biuro
3 pokoje w centrum odda narychmiast „Norma“ Gdańska 24. F-16801

1-2 umeblowane
pokoje w śródmieściu dla sam. pana zaraz potrzebne. Zgłosz. do filii Dz. Bydg. Dworcowa 2 pod „D. K.“ (F-16727)

Pokój
umeblowany do wynajęcia Gdańska 138 parter. (F-16779)

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Jarzyńska, Szczecińska 10 I piętro. (F-16778)

2 eleg. pokoje
solidnemu panu do oddania Paderewskiego 10 gosp. (F-16775)

Pokój
do wynajęcia dla 2 panów z własną pościelą od 1. I. 28. Marcinkowskiego 10, I ptr. prawo. Dolorn F-16668

2 eleg. pokoje
kulturalnemu panu do oddania. Ul. Cieszkowskiego nr. 15, I ptr. lewo. (F-16781)

Dla nauczyciela
kawalera lat 24, szatyna, na bardzo dobrej samodzielnej posiadce w dużej wiosce, posiada 3 pokoje urządzenie i kompletny inwentarz, poszukuje odpowiedniej partji Piotr Mrówka Bydgoszcz, Gdańska 24. 31470

Dla profesora
gimnazjalnego, kawalera lat 32, sympatycznego, blondyna, muzycznego, na stałej posadzie państwowej — urzędnik VII kategorii z wynagrodzeniem miesięcznym 800 zł i cośkolwiek gotówką poszukuje odpowiedniej partji Piotr Mrówka Bydgoszcz, Gdańska 24. 31468

Dla kierownika szkoły
kawalera lat 33, bardzo przystojnego bruneta, zajmującego od kilku lat stanowisko kierownika w większym mieście powiatowym poszukuje odpowiedniej partji — Piotr Mrówka, Bydgoszcz, Gdańska 24. 31469

Dla panów
na stanowiskach kupców i rzemieślników poszukuje odpowiednich kandydatów do małżeństwa. Biuro kojarzenia „Fenix“, kier. P. Wiek, Król. Jadwigi nr. 4. Ścisła dyskrekcja zapewniona. (31477)

W noc sylwestrową.
Młoda brunetka poznać chce kulturalnego pana 30-40 lat w celu wyłącznie towarzyskim. Oferty dla „Niki“ do filii Dz. Bydg. Dworcowa 2. F-16771

Wspólnika
lub współniczkę do powiększenia składu społecznego z gotówką 5000 zł poszukuje od zaraz. Zgł. do Dz. Bydg. pod „Wspólnika 28. (31492)

10—12.000 złotych
poszukuje na wysoki procent na I hipotece. Oferty do filii Dzien. Bydgoskiego pod „D. 66“. (F-16804)

Poszukuje
2—4000 zł na realność w Bydgoszczy na I hipotece. Zgł. do Dz. Bydg. pod „4000“. (31495)

POSADY WOLNE
Który
z panów podróżujących, odwiedzających składy porcelany i sprzętów kuchennych zabrałby masowy artykuł na wysoką prowinę. Zysk 4—500 zł miesięcznie. Wiadom. w Dz. Bydg. (31465)

Służąca
umiejąca dobrze szyć poszukuje posady do wszelkich prac domowych. Of. pod „W. W.“ do filii Dz. Bydg. Dworcowa 2. 16720

Ogrodnik
w starszym wieku sam. 8 lat na ostatnim miejscu, znający się na wszystkim co wchodzi w zakres ogrodnictwa i na pastyce poszukuje posady od 1-go kwietnia albo zaraz. Adr. J. Krajewski, Bydgoszcz, Garbary 11. 16749

MIESZKANIA
Mieszkanie
2 pokojowe za rocznym czynszem odda „Norma“ Gdańska 24. F-16802

DZIERŻAWY
Dzierżawy
1300 morg, 720 morg, 230 morg, 195 morg, ulny parowy, młyn motorowy. Zgłosz. Biuro Centralne, Dworcowa 69, telefon 850, Nowakowski. (F-16789)

POKOJE
Dwie dziewcząt
lub chłopców szkolnych przyjmie lepsze małżeństwo zamieszkujące w centrum Bydgoszczy na pełną pensję z używaniem pianina od 15. I. 28. Of. pod „Pensja“ do filii Dz. Bydg. F-16769

Młodszy
czeladnik rzeźnicki może się zgłosić. — W. Józwiak Promenada 11. (31457)

Służąca
potrzebna, Bonin, Gdańska 65. F16794

Mieszkanie
2 pokojowe za rocznym czynszem odda „Norma“ Gdańska 24. F-16802

Pokój
umebl. z fortepianem dla panny zaraz do wynajęcia. Bocianowo 15, podw. parter. F-16722

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Pomorsku 21, parter prawo. (F-16793)

Obrońca prywatny

złatwia wszelkie, choćby najtrudniejsze sprawy sądowe, karne, procesowe, spadkowe, hipoteczne, waloryzacyjne, kontraktowe, spółkowe, i a mu, podatkowe itd., ścaganie należności i udziela porady prawnej.

St. Banaszak,
Bydgoszcz,
ul. Cieszkowskiego 2. Tel. 1304
Długoletnia praktyka.

POLECENIA

Obrazki
ślubne poleca po cenach konkurencyjnych. St. Knyciński, zegarmistrz, Stary Rynek 21. (26121)

Futra
wszelkie wykonuje, przerabiam, odnawiam i reperuję elegancko i tanio Gdańska 48, Pracownia. F-158 9

Płaszczki
zbrania, łupy, spodnie trykotowe, czapki i wszelkie artykuły męskie kupisz najtaniej za gotówkę czy na raty w maszyni konfekcji Poznańska 34. (29140)

Sensacja!!!
Fotografie amerykańskie 12 sztuk w trzech pozach dwa złote. Zdjęcia bajeczne — proszę się przekonać. "Foto-Janina" Dworcowa nr. 95. 16710

Gramofony
płyty, rowery, maszyny do szycia, woziki lalkowe, wszelkie części najtaniej poleca A. Wasilewski, Bydgoszcz, Dworcowa 18. (28994)

SPRZEDAŻE

Resztówka 175 mórg
ziemi pszennej, dom ładny w parku, piękne otoczenie, budynki dobro i tanio z meblami łącznie z żywym i martwym 75. 00 zł wpłata do umowy. Jak dawniej kamienie, wille, młyny wodne i parowe w wielkim wyborze poleca i przyjmuje świeże zlecenia Największe Biuro Pośrednicze "Pogon", Bydgoszcz, ul. Dworcowa 50 telefon 18-15. Znaczek na odpowiedź.

Folwarki
kamienie, młyny, tartaki, oboze, hotele, kawiarnie, sklepy, sprzedaje Biuro Centralne, Bydgoszcz, Dworcowa 19, telefon 850, Nowakowski. (F-16.80)

Gospodarstwo
60 mórg pszennej ziemi 26 000, 50 mórg 28 000, 20 mórg przy Bydgoszczy 12.500 poleca Kurnatowski, Ogrodowa 2. (16748)

Willa
nowoczesna, w tym roku zbudowana ze składem, mieszkania 8 i 4 pokoje z kuchnia i balkonami, stajnia, stodółka i plac budowlany w dużej wsi kościelnej, bardzo ozdobnej, liczącej około 4.000 mieszkańców, w powiecie starogardzkim. Cena 30.000 zł, wpłaty 20.000 zł. — sprzedaje Wielewiski, Gdańska 103. (F16750)

Kamienica
III piętrowa nowoczesna z ogrodem, fabryka, interesami najlepszy punkt w Bydgoszczy (25.00) dol. Kamienica rogowa z interesami — handlowy punkt 12.000 zł. Kamienica II p. z interesami 80.000 złotych. Kamienica II p. z 2 interesami 65.000 zł. Kamienica II piętr. przy Rynku i tramwaju 20.000 zł i moc różnych innych obiektów poleca i przyjmuje świeże zlecenia Największe Biuro Pośrednicze "Pogon" Dworcowa 50, tel. 18-15.

Fabryki
dobrze rentujące. Fabryki mebli, ślusarnie, młyny, tartaki i cegielnie przy wpłacie 25 000—100 000 zł na sprzedaż. Grundtke, Bydgoszcz, Sniadeckich nr. 53, róg Dworcowej. F-16778

Skład
narożny, 2 okna, wystaw. z towarem, urządzeniem i 3 pok. mieszkaniem z powodu wyjazdu natychmiast na sprzedaż. Gdzie, wskaże adm. Dzien. Bydg. 31298

Skład
z urządzeniem, nadalący się do każdej branży, z 2 pokojami i kuchnią przy ulicy Gdanskiej. zaraz do objęcia. Wielewiski, Gdańska 108 (F16751)

Skład
restauracja, piekarnia, rzeźnictwa poleca stałe Czara, Pomorska 3. telefon 441. Nowe zlecenia przyjmują. 16733

Sprzedam
dobrze zaprowadz. skład kolonjalny z urządzeniem towarem i mieszkaniem zaraz. Adres wskaże Dz. Bydg. (31353)

Skład
kolonjalny z towarem i pomieszkaniem 2 pokoje, kuchnia oddam zaraz z powodu choroby. Adres wskaże Dziennik Bydg. 31447

Skład
w śródmieściu Bydgoszczy z towarem i urządzeniem na sprzedaż. Adres wskaże Dz. Bydg. 31450

Skład
kolonjalny, dobrze prosperujący, z towarem i mieszkaniem z powodu choroby na sprzedaż. Adres wskaże Dz. Bydg. 31454

Interes
z urządzeniem w Rynku, w mieście powiatowym korzystnie do oddania. Cena 1.500 zł. Wiadomość, filja Dzien. Bydg. 16886

Bukiewnik
do koniczyny tarcia i zapędu parowego, używany sprzedam. Adres wskaże filja Dzien. Bydg. F-16723

Rower
męski z wolnym biegiem 65 21 sprzedaje Warmińskiego 3 II. 16768

Wóz
nowy na 45 ctr. tania na sprzedaż. Okole, Grunwaldzka 122. (31481)

Specjalnie
dogodna okazja zakupu na raty i zamianę: fortepiany krzyżowe, sypialki, jadalni, pokoje meble, bufety, szafy do książek, biurka, sekretarki, dywany, lustra, stoliki fryzjerski, maszyny do szycia, garnitury puznowe, trzyzębłowate szafy do rzeczy kanapy 65, leżanki 55, szafy do rzeczy 45, werty 0 42, łozka 15, kuchnie 15, komody 35, umywalki, komody, konie na biegunach, stoły, krzesła, stoły restauracyjne, bilard na sprzedaż. Okole, Jasna 9, dom tylny, parter lewo. Siedem minut od dworca 31472

Regal
kol., stół krawiecki na sprzedaż. Kujawska 46. 31437

Worki
od cukru, soli większą ilość sprzedam. Głiszczyński, Bielicka 3, Szwedorowo. 31414

Deberman
bardzo czujny, na sprzedaż. Sniadeckich 11, II pr. 16665

Autobus
Forda 14 osobowy w dobrym stanie sprzedam. Of pod "Autobus 20" do filji Dz. Bydg. Dworcowa 2. (31433)

Pies wilk
bardzo czujny i czysty na sprzedaż. Hinz, Poznańska 2. (31430)

Okazja!
Mały piesek "pincer" (Affenpinscher) tania na sprzedaż. Gdańska 75d, I pr. prawo. (31463)

Pies
podwzrzcowy czujny i ostry na sprzedaż. Wysoka 22. 16730

Konia
i wóz rzeźnicki sprzedam. Ul. Wiatrakowa 11. 31330

KUPNA

Majątków
ziemskich różnej wielkości dla poważnych reflektantów poszukuje Marjan Cinek, Włodawek. 31359

Motor ropny
18-25 P. S., może wymagać naprawy, podanie ceny i fabryka-u. kupi A Remlein, Soles Kujawski, Rynek 5. (F-16674)

Kupię
aparatus masazu "Sanax" Poznańska 6. (31440)

Brylant
jeden karatowy lecz bez szkazy kupię. Zgłosz. do Dz. Bydg. pod "A. B". 31435

Zastępcy obwodowi
do sprzedaży szatnoidalny pasy na kilka obwodów poszukiwani. Wysoka prowilja. Wymagana kaucja 50 zł. Zgłosz. w języku niemieckim. Otto Knoof, Bydgoszcz-Wileczak, ulica Nakielska 65, telef. 1243. 16731

Energiczny
pracownik lub pracownica posiadający 1.500—2.000 zł otrzymana korzystną posadę Wisdom. Pomorska 49/0. I piętro prawo. 16733

Robotnik
rolny do mieszczego gospodarstwa potrzebny zaraz, dobre świadectwa wymagane. Gdańska 40, I p. l. 16755

Gospodyn - kucharka
potrzebna na wieś do mieszczego gospodarstwa, świadectwa wymagane. Gdańska 40, I p. l. 16754

Pokojuwka
czysta, dzielna, wladajaca polskim i niemieckim jezykiem, która umie dobrze podawać do stołu potrzebna od 1.1.28. Restauracja, ul. Gdańska 28. G-16690

Dziewczyna
do kuchni potrzebna zaraz. Restauracja "Rio" Długa 53. 31452

Potrzebna
sluga. Piekarnia, Sienkiewicza 60. (31439)

Uczeń
syn uczciwych rodziców z dobrzym wykształceniem szkolnym może się natychmiast zgłosić. Tylko piśm. oferty z odpisem świadectwa, które się nie zwraca, uprasza się do firmy B. Lisewski, skład kolonjalny restauracja, ul. św. Trójcy nr. 4. 31497

Ogłoszenia do wydania niedzielnego „Dziennika Bydgoskiego“ Nakład 38.000 przyjmujemy tylko do piątku godz. 18tej.

LEKCJE

Lekcje
wszelkich robót ręcznych udziela również w godzinach wieczornych F. Hallmann, ul. Hłonia 3, II pr. (31410)

Nauczycielka - korepetytorka
na wiesz do przerobienia kursu III kl. gimnazjalnej potrzebna zaraz. Zgłosz. pod "N. K." do filji Dz. Bydg. Dworcowa 2. (16723)

Udziałem
polskiego i niemieckiego. Plac Piastowski 4, III l. F-16748

POSADY WOLNE

Potrzebny
nauczyciel niemieckiego do konwersacji. Zgł. do Dz. Bydg. pod "Konwersacja". 31443

Nauczycielki
języków polskiego, francuskiego i niemieckiego poszukuje dla 15-letniej dziewczynki Dworcowa nr. 62, gospodarz domu. 31453

Marszałka
dzielna może się zgłosić od 6-7. Dworcowa 78. Sozański. F-16669

Technik dent.
młodszy siła, wydoskonalony spec. w zlocie potrzebny natychmiast. Oferty z kopją świadectwa, fotografia i podaniem pensji do Dz. Bydg. pod "U. F. 15". 31314

Pomocnik
fryzjerski może się zgłosić. Jezuicka 17, Markowski. (31494)

Kołodzieja
na karoserje samochodowe poszukuje się zaraz. Mazowiecka 6. 31428

Potrzebny
młodszy, dzielny czelednik piekarski. Król. Jadwigi 4. 31456

Bluralistka
pisząca biegle na maszynie ze znajomością stenografji polskiej i niemieckiej poszukiwana. Zgłosz. do filji Dz. Bydg. Dworcowa nr. 2 pod "H. S.". 16725

Poszukuje
i pomocnika i i fryzjerkę-manikurzystkę od 1. I. 28. Zgłoszenia do Górecki, Chojnice, Mlyńska nr. 2. 31 11

Planistka (pianista)
potrzebny zaraz. Restauracja Rios, Długa 53. 31499

Pianistka
rutynowana na stałe potrzebna. Zgł. przyjmuje Kieliszek, Plac Piastowski 12. F-16753

Trio
lub kwartetu poszukuje od Nowego Roku "Wielkopolanka" Nakło. (31351)

Młody
pomocnik fryzjerski potrzebny. Dukiewicz, ul. Orla 1. (31500)

Dziewczyna
czyste kochające dzieci potrzebne zaraz do dzieci. Krakowska 8, I pr. 31356

Woznica
rzetelny, porządny, dobry racem. i pielęgniarz koni może się zgłosić ze świadectwami do mieczarni Piotra Skargi 4. 31357

Sluząca
która zna gotowanie i wszelką prace domową potrzebna. Jackowskiego nr. 30, I prawo. 16738

Sluząca
uczciwa, umiejąca dobrze gotować potrzebna. Chojnicka 2, parter. (F-16744)

Sluząca
do wszelkich prac domowych potrzebna od 1 stycznia. Bielawki, ul. Kozielskiego 3. 31445

Uczniwa
sluząca do wszelkiej pracy domowej potrzebna zaraz. Grunwaldzka 145. 31449

Sluząca
lat 16-18 do pracy domowej najchętniej ze wsi potrzebna od 1 stycznia. Artura-Grotigera 12. 31427

Dziewczyna
do dzieci z dobrzymi świadectwami poszukuje od 1. I. 28. Zgł. pod "Dziewczyna" do Dz. Bydg. 21436

Sluząca
uczciwa, która umie prac i gotować, kochająca dzieci, może się zgłosić od 1. I. 28. Rujner, Weinslaw Rynek 13. (31479)

Sluząca
może się zgłosić. Socjalnowe 21, skład kolonjalny. (31464)

POSADY POSZUKUJĄ

Duet
lub trio wolne. Oferty do Dz. Bydg. pod "L. L.". 31403

Starszy pomocnik gastronomiczny
z wieloletnią praktyką, dobre mi świadectwa, najlepszą rekomendacją, wladajacy jezykiem polskim i niemieckim poszukuje posady lub bufetu na własny rachunek od 1. I. 28. Kaucja do dyspozycji. Zgł. do filji Dz. Bydg. Grudziadz pod "Dobra sila". 31055

Panienska
z szyciem poszukuje posady do dzieci zaraz lub później, miejscowosc obojetna. Laska we zgł. do filji Dzien. Bydg. pod "D. L.". F-16 87

Młodszy
slusarz i kowal poszukuje zaraz pracy. Zgłosz. Dr Schröder, Ostrowite - trzem. pow. Mogilno. (31412)

Inteligentna
panna, lat 23, do brzo charakteru, wladajaca jezykiem polskim i niemieckim, poszukuje posady do mlodszych dzieci na duzym majatku. Oferty uprasza się pod "Z. Z.". do filji Dz. Bydg. Dworcowa 2. 16735

Miynarz
lat 25, kawaler, obeznany z wszelkimi maszynami mlynskimi, z motorem gazowym, z dobrzymi świadectwami poszukuje posady stataj zaraz. J. Ciesielski, Morgi p. Nowe, pow. Swiecie (Pomorze). 31267

Młodszy
slusarz - elektrotechnik obeznany z Dieselmotorem poszukuje posady najchętniej w mlynie. Lask. oferty pod "E. K. M." do Dz. Bydg. 31416

Ksiązkowa
rutynowana, sumienna, poszukuje zaraz posady jako ksiązkowa, inż. ekspedientka. Zgł. upraszam do Dzien. Bydg pod "T. W.". 31186

Bluralista
z 3-letnią praktyką w biurze adwokackim znajacy dokladnie prace kancelaryjne, umiejący pisac na maszynie poszukuje posady. Zgł. pod "J. M. 25" do Dz. Bydg. 31423

Buchalterka
maszynistka przyjmie natychmiast posadę. Lask. zgłosz. pod "B. M. 120" do Dzien. Bydg. 31443

Samodzielną
kucharka obeznana we wszelkich pracach domowych oraz szyje i prasuje poszukuje od 1.1.28 posady Laska we zgłoszenia proszę nadeslacz pod "M. R." do adm. Dziennika Bydg. 31444

Czelednik
stolarski poszukuje jakiegokolwiek badz zajęcia. Lask. zgłosz. pod "L. G." do Dz. Bydg. 31429

Handlowiec
branzy technicznej, obecnie w przedsiębiorstwie instalacyjnym jako magazynier ekspedjent, poszukuje posady w tymże charakterze. Lask. zgłosz. pod "Uczciwy" do Dzien. Bydg. (31333)

Technik
dentysta pragnie się wyuczyć operatywy za dopłatą. Zgł. pod "Operatywa" do Dz. Bydg (31319)

DZIERZAWY

Rzeźnictwo
celem dzierzawy poszukuje. Oferty do Dzien. Bydg. pod "R. Z. 68". 31320

Dzierżawa.
Z dniem 1. I. 28 wydzierżawiam domostwo z składem kolonjalnym i wydziankami piwa centrum w Rynku oraz dużym ogrodem owocowym i jedną morgą ziemi, do objęcia towarów potrzeba gotówki 5.000 zł, z powodu stosunków rodzinnych Laskawe zgł. St. Pacek, Ryczywól pow. Oborniki. 31361

Wielka
piwnica do wydzierżawienia. Grunwaldzka 145. 31448

Składu
próżnego poszukuje się celem dzierzawy. Lask. oferty pod "J. G." do Dz. Bydg. 31433

MIESZKANIA

Mieszkanie
4-ro pokojowe na I piętr. gaz, elektryczność, wśródmieściu do wynajęcia. Of. pod "M. J." do Dz. Bydg. 31323

Zamienie
2 pokojowe mieszkanie z kuchnią Cheluno-Bydgoszcz. Zgłaszac się ulica Nowodworska 28 a, I p. 31455

POKOJE

Przyjmę
jeszcze dwóch uczni szkolnych na stanoję. Gdańska nr. 75e, parter lewo. (31350)

Uczni
na stanoję przyjmę. Gimnazjalna 3 parter. 16724

Rzemieśnik
otrzyma nocleg. Hetmańska 18, I pr. (31431)

Oddam
w dzierzawę pokój mebl. i ubikacje biurowe. Zgł. Gdańska 136, I p (16721)

Pokój
umeblow. do wynajęcia. Draeger, Dr. Em. Warmińskiego 3. 167 6

Pokój
umebl. Grodzka 18, I p. przy Mostowej. 31446

Na biuro
dwa pokoje odstaple ul. Chrobrego 2 i piętro. F-16675

Duży
pokój umebl. dla dwóch panów zaraz do wynajęcia. Hetmańska 7, II p. Stenzel. 31419

Pokój
skromnie umeblowany do wynajęcia. Kostujakowa, Błonia 1. 31415

Pokój
umebl. do wynajęcia dla pana od 1. I. najchętniej dla studentów. Kościuszki 34, II pr. lewo. F-16658

Dwa pokoje
z oddzielnym wejściem wódmieściu cwtł. na biuro wynajmę. Zgłosz. do Dz. Bydg. pod "A. G. 150" 31330

Pokój
umebl. dla 3 panów do wynajęcia. Lubelska 33, II pr. lewo. (31462)

Poszukuje
przyzwoitego pokoju, możliwość z osobnym wejściem. Zgłosz. do Dzien. Bydg. pod "U. A." 31451

Poszukuje
współtowarzysza do pokoju. Naruszewicza 1a parter prawo róg Garbary. 314 8

ROZMAITE

Twarz
pielęgnuj poprawia, zmarszczki usuwa skutecznie tylko sposobami dozwolonymi przez Urząd Zdrowia — Gabinet Kosmetyczny, ul. Cieszkowskiego 20. (16704)

Upiększa
na bale, zabawy Gabinet kosmetyczny, Cieszkowskiego 20. F-16766

Oblady
smaczne po 1 zł poleca restauracja "Ognisko", Jagiellońska 71. 30455

Panna
lat 26, miła inteligentna, posagu 24.000 zł wyjdzie zamają za pana do lat 36.

Wdówka
lat 38 wysmukła, inteligentna, majątek wartosci 50.000 zł wyjdzie zamają przez Biuro Kojarzenia Małżeństw "Fenix" kier. F. Wiek, Król. Jadwigi 4. 31386

Kawaler
zgrabny poszukuje panny, wdówki lub różowdki posiadającej 50.0 0 zł. Zgłoszenia pod "Palac" do Dzien. Bydg. 31420

Dam
na hipoteke kilka tysięcy złotych za mieszkanie 3 do 4 pokojowa. Oferty do filji Dz. Bydg. Dworcowa 2 pod "Hipoteka" 16737

2-3.000 zł
wypożycz za stałą posadę biurową. Oferty do filji Dz. Bydg. ul. Dworcowa 2 pod "Kupiec 3". 16579

Zagubiona
książeczka wojskowa na nazwisko Zygmunt Pacer, kartę mobilizacyjną, legitymację Tow. Powst., k. n. cesją na nazwisko Gawlawa Keynta i roczne po kwitowaniu niniejszym u. niważniam. 31327

Wspólnika
czynnego. dobrego kupca, z kapitałem 15-20.000 zł do dobrze z-prowadzonej fabryki na Pomorzu poszukuje. Lask oferty do Dz. Bydg pod "W. W. 100". (31402)

Zgubiona
książeczka wojskowa i wykaz osobisty na nazwisko Stanislaw Piskowski unio. wzniam. 31434

Przyjmę
niemowle na wychowanie z lepszej rodziny. Zgłosz. proszą do Murawskiej, ul. Kujawska 127, III p. 31432

Zagubną
pies kudłaty szarosiwy na Czy kowku, wabi się Tilius. P. Olejniczak, M. Pjarów 53a. 31457

Dnia 27 bm. o godzinie 6 rano zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., w 48 roku życia, mój najukochańszy mąż, drogi ojciec, teść i dziadek

s. p.

Stanisław Buntkowski

o czym donoszą w smutku pograżeni

Żona, córka, zięć i wnuki.

Dąbrowa Chełm., Gogolin, w grudniu 1927 r.

Ekspozycja zwłok z domu żałoby do kościoła parafjalnego odbędzie się w sobotę, dnia 31 b. m. o godzinie 9, następnie pogrzeb. (31417)

Praktyczne Kursy Handlowe

w miejscu, ul. Chrobrego nr. 7 (dom własny).

Zawiadomienie.

Nowy wieczorny półroczny kurs handlowy rozpoczyna się 2 stycznia 1928 r. o godz. 6 wieczorem. Zapisy przyjmuje, codziennie do dnia 1 stycznia w godzinach 6-7 wieczorem (31328) Dyrekcja: Jan Hennes.

Cierpienia płuca i gardła

Pouczającą broszurę nr. 11 bezpłatnie wysyła Dr. Huro Caro Sp. z o. odp., Gdańsk, oddział 256. (25750)

Młodość i szczupłość

uzyska W. P. przez używanie herbaty Dr. Schlechta „BALDUR”, o dobrym i delikatnym smaku. Pani H. pisze nam: Po używaniu 6 tygodni herbaty W. P. odebrałam 12 funt. Dr. Mad. B. pisze: Przy 3 pacjentach uzyskałem za pomocą herbaty W. P. dobre skutki. Zamów za poprzednim nadaniem gotówki, inaczej koszta portowa. Dr. Gebhard i Ska, Gdańsk, oddz. 426. (29)

Pocenie rąk, pach i nóg

użyna „SECTOSON”. Cena 3 zł. tylko za poprzednim nadaniem gotówki. Dr. Caspary i Ska, Gdańsk i Tczew 2, oddz. 409.

Szkoła tańców M. TOEPE

Nowe kursy dla początkujących i modnych tańców rozpoczynają się dnia 9 stycznia. Najnowszy styl modnych tańców. Prywatne lekcje. Zgłosz. przyjmuje codziennie (F-16747)

M. Toepe, naucz. tańców, Gamma 9, nar. Dworcowej

PIANINA

przez artystów uznane, premjowane złotym medalem

kupuje się najkorzystniej i na dogodnych warunkach spłaty

w CENTRALI PIANIN

Bydgoszcz, (25872)

ul. Pomorska 10. Tel. 17-38

Filje: **KÓŹ i Lwów.**

Wtorek, dnia 27 bm. po południu o godzinie 5 zasnął po 3-dniowej ciężkiej chorobie, nasz kochany promień słońca, najukochańsza córka, moja dobra kochana siostrzyca, siostrzenica, kuzyńska i wnuczka

Ingeborg-Urszula

w wieku 11 miesięcy i 6 dni. W smutku pograżeni

Franciszek Jaschek z żoną i synkiem Norbertem.

Pogrzeb odbędzie się dnia 30 grudnia 1927 po południu o godzinie 2 1/2 z kościoła na stary cmentarz. (31482)

Za okazane nam współczucie z powodu śmierci naszego kochanego ojca, teścia i dziadka

s. p.

Szymona Łuczyka

składamy

serdeczne podziękowanie

Wielebn. Duchow. enstwu, szczególnie Ks. dyr. Filipiakowi, Ks. Haneltowi i Ks. Bolesławowi Filipiakowi oraz wszystkim Znajomym i Krewnym.

Bydgoszcz, dnia 28 grudnia 1927 r.

31459)

Rodzina.

Podziękowanie.

Chorowałam od 6 lat na ból żołądka. Pomimo iż leczyłam się u kilku lekarzy, stan choroby nie uległ zmianie, przeto zwróciłam się do pana Bogackiego, który leczy tylko ziołami i jedynie p. Bogacki przy ulicy Św. Trójcy nr. 30 zdołał mnie w ciągu krótkiego czasu wyleczyć, za co wziął tylko „Bóg zapłać”. I ja na tej drodze dzisiaj szczęśliwa składam również najserdeczniejsze „Bóg zapłać” panu Bogackiemu. (31441) **Marja Walkowiakowa, Bydgoszcz, Śniadeckich 48b.**

Państw. Nadleśnictwo Nakło

sprzeda w drodze licytacji ustnej w dniu 12 stycznia 1928 roku o godzinie 9-jej przed południem w Hotelu Dom Polski w Wyrzysku

drewno opałowe

(szczapy wałki i galezie), oraz

drewno użytkowe

w mniejszych ilościach

szczapy, wałki i budulec IV kl.

dla okolicznych rękodzielników, z leśnictwa Zielonogóra. (31466)

Należność za zakupione drewno winna być uiszczona natychmiast.

Baczność!

14 morgowe ogrodnictwo miejskie

składające się z drzewostanu owocowego i roli warzywnej, dalej cieplarni, 4 pokojowego mieszkania, z 2 kuchniami, oraz dużej stajni, wy z'erżawi Magistrat miasta Gólabia pow. Wąbrzeźno drogą publicznego przetargu w piątek, dnia 30 grudnia br. o godzinie 11 w biurze magistrackim. Warunki dzierżawy dowiedzieć się można w Magistracie i dalej, odczytane zostaną takowe przed licytacją.

Czas trwania dzierżawy 5 lat. Kaucja wynosi 100 zł. (31217)

Magistrat.

Czytajcie „Dziennik Bydgoski”!

Bank M. Stadthagen

Towarzystwo Akcyjne

Bydgoszcz, ulica Jagiellońska nr. 64.

(31080)

Złatwia wszelkie transakcje bankowe.

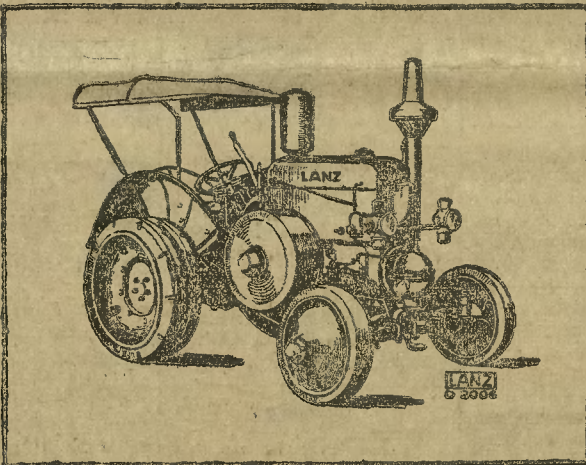
Przyjmuje wkłady na oprocentowanie.

Otwiera rachunki bieżące.

Dyskontuje weksle.

Uskutecznia przekazy w kraju i zagranicą.

Wynajmuje schówki (safes) w ogniotrwałym skarbcu

Po oryginalnych cenach fabrycznych oferujemy do najszybszej dostawy

traktory ropowe

„Lanz” Grossbulldog

jako zastępca firmy Rud. Sack 29407

orygin. Sackowskie maszyny przyczepne do traktora dwa-, trzy-, oraz pięciosobowe automat. kultywatory i brony talerzowe

Na życzenie służymy osobistą dokładną ofertą

Adolf Krause & Co

Toruń-Mokre

T. z o. p.

Telefon 646

Ogłaszajcie się w Dzienniku Bydgoskim!

31063

31064

CZ. KACZMAREK
BYDGOSZCZ
WINA LIKIERY

Ceny konkurencyjne.

Słynny astrolog

robi wspaniałą propozycję

28901

Bezpłatnie

chce wam powiedzieć

Czy przyszłość wasza będzie szczęśliwa i jasna. Jakże osiągniecie powodzenie w miłości, małżeństwie, przedsięwzięciach Waszych, planach i pragnieniach. Możecie również otrzymać wyłomaczenie wielu ważnych zagadnień, które jedynie Astrologia wyjaśnić jest zdolna.

Czy urodziłeś się pod szczęśliwą gwiazdą?

RAMAH, słynny orientalista i astrolog, którego studia i porady astrologiczne wywołały ziofoty istny nawał tysiącznych płamiennych podziękowań z całego świata, przśle wam GRATIS, na zasadzie swej nieporównanej metody, jedynie na mocy udzielonego sobie, Waszego imienia, z-dreśa i ściślej daty urodzin, astrologiczną analizę Waszej przyszłości która łącznie „z osobistymi radami” zawierając będzie wskazówki, które Was wprowadzą nie tylko w zdumienie, ale w zapal i entuzjazm. „Porady osobiste” zdolne są zmienić bieg Waszego życia. Napiszcie zaraz bez wahania w Waszym własnym interesie — adres: RAMAH, Folio 38 PE, 44, Rue de Lisbonne, PARIS. Nadzwyczajna niespodzianka czeka was! Jeżeli chcecie, możecie w liście załączyć zł 1.— w markach pocztowych, które przeznaczony są na pokrycie części kosztów portu i in. Portu do Francji: zł 1.40.

Uciechę w noszeniu obuwia

będziecie mieli, jeżeli ono będzie wyglądało czysto i nosiło się długo i przyjemnie przez używanie pasty „URBIN”

Dla pielęgnacji obuwia oraz dla utrwalenia polysku niema nic lepszego nad „URBIN”

niedostępniona pasta do obuwia

Urbin
Czysty i w różnorodnych kolorach, na każde uszczelnienie do natychmiast.

Cena ogłoszeń: 20 gr. za milim. 1 lamowo, szer. 38 m/m. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 50 gr., w tekście na drugiej i trzeciej stronie 90 gr., na dalszych stronach 75 gr. za milim. 1 lam., szer. 67 m/m. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 20 gr., każde dalsze 10 gr.; dla poszukiwania pracy oraz na nekrologi 20%, niski. Przy powtórzeniu ogłoszeń udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie niski upadają. — Ogłoszenia zagranicę 25%, dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca o 20% drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy, Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank M. Stadthagen. — Konto czekowe: P. K. O. 203713 Poznań.

Wydawca, nakładem i czcionkami: Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. w Bydgoszczy. — Redaktor odpowiedzialny: Henryk Ryszewski w Bydgoszczy.